

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О. О. БОГОМОЛЬЦЯ

БІБЛІОТЕКА

До 180-річчя заснування
Національного медичного університету
імені О. О. Богомольця

До 180-ї річниці заснування
Бібліотеки Університету

**БІБЛІОТЕКА
НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ О. О. БОГОМОЛЬЦЯ:
ІСТОРІЯ І СЬОГОДЕННЯ**

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

КИЇВ
2021

УПОРЯДНИКИ:

Папуша Л. В. – директорка Бібліотеки НМУ імені О. О. Богомольця;
Дмитрієва Х. М. – завідувачка методико-бібліографічного відділу;
Клюшніченко О. В. – головний бібліограф методико-бібліографічного відділу.

Відповідальна за випуск:

Папуша Л. В., директорка Бібліотеки НМУ імені О. О. Богомольця

Б59 Бібліотека Національного медичного університету імені О. О. Богомольця : історія і сьогодення : бібліограф. покажч. / НМУ імені О. О. Богомольця, Бібліотека ; [упоряд. : Папуша Л. В., Дмитрієва Х. М., Клюшніченко О. В. ; відп. за вип. Папуша Л. В.]. – Київ, 2021. – 94 с. – (До 180-річчя Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, до 180-ї річниці заснування Бібліотеки Університету).

Бібліографічний покажчик підготовлено до 180-річчя заснування Національного медичного університету імені О. О. Богомольця та 180-ї річниці заснування Бібліотеки Університету.

Висвітлено історію створення та розвитку Бібліотеки Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, пріоритетні напрями її діяльності. Вміщено бібліографічні описи про діяльність Бібліотеки, випущені біографічні словники, біобібліографічні покажчики із серії «Ювілеї особистостей», бібліографічні покажчики літератури, інформаційні списки літератури, присвячені видатним вченим-медикам Національного медичного університету імені О. О. Богомольця.

Покажчик адресовано фахівцям медичної, бібліотечної галузі та всім, хто цікавиться історією бібліотеки.

УДК 016:027.7(477.411)НМУ
© Бібліотека НМУ
імені О. О. Богомольця, 2021

ВІД УПОРЯДНИКІВ

Бібліографічний покажчик підготовлено до 180-річчя Національного медичного університету імені О. О. Богомольця та 180-ї річниці заснування Бібліотеки Університету.

Видання складається з двох розділів. У першому розділі «Історія Бібліотеки Національного медичного університету імені О. О. Богомольця» висвітлено основні етапи діяльності Бібліотеки упродовж 1841–2021 рр. Розкрито книгозабезпечення бібліотеки НМУ у різні історичні періоди, структуру й пріоритетні напрями діяльності медичної бібліотеки та її роль і місце у сучасному інформаційно-комунікаційному середовищі.

У другому розділі «Діяльність Бібліотеки НМУ імені О. О. Богомольця» представлено види інформаційно-бібліографічної роботи, що проводяться бібліотечними співробітниками, вміщено бібліографічні описи науково-допоміжної продукції, підготовленої Бібліотекою, зокрема: біографічних словників, біобібліографічних покажчиків із серії «Ювілеї особистостей», бібліографічних покажчиків літератури, інформаційних списків літератури, присвячених видатним вченим-медикам НМУ імені О. О. Богомольця. Окремі документи супроводжуються анотацією. Матеріал згруповано у підрозділи :

- публікації про бібліотеку (у зворотній хронології);
- біографічні словники;

- біобібліографічні покажчики;
- бібліографічні покажчики літератури;
- календар знаменних і пам'ятних дат;
- інформаційні списки літератури.

Загальна кількість бібліографічних записів – 104.

Допоміжний апарат бібліографічного покажчика представлено :

- статтею від упорядників;
- змістом.

Бібліографічний опис і скорочення слів здійснено згідно з чинними державними стандартами України. Для підготовки видання використано фонди Бібліотеки Національного медичного університету імені О. О. Богомольця та інтернет-ресурси.

РОЗДІЛ І

Бібліотека Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. Погляд із минулого в майбутнє

Перша будівля Медичного факультету
Університету Св. Володимира (фото до 1900 р.)

Бібліотека Національного медичного університету імені О. О. Богомольця має велику історію. 180 років пройденного шляху нерозривно пов'язані із заснуванням та розвитком самого вищого навчального закладу [1], що бере свій початок у 1841 р., як медичний факультет, створений в Імператорському університеті Святого Володимира замість скасованої Віленської (Вільнюської) медико-хірургічної академії. Книжковий фонд останньої (навчальна медична література, книги з хімії та фізики) заклав фундамент медичної Бібліотеки. У розподілі книг для Бібліотеки безпосередньо брав участь ординарний професор кафедри оперативної хірургії В. О. Караваєв.

¹ Стисла історія. [Національного медичного університету імені О. О. Богомольця]. URL : <http://nmu.ua/zagalni-vidomosti/istoriya/brief-history/> (дата звернення 15.11.2021).

Зокрема відомо, що після прибуття вченого у середині лютого 1841 р. до нового місця служби «його відрядили до Вільна для сприяння заснованому там комітету з розподілу всіх навчальних посібників» [1]. Відібрана навчально-допоміжна література стала основою бібліотеки, яка на той час була доступною для усіх зацікавлених медициною користувачів. Втім, для студентів діяв окремо створений відділ обслуговування, який поповнювався літературою зі спеціального фонду Університету. Трохи згодом, у 1881 р., за ініціативи студента О. А. Киселя, майбутнього видатного педіатра, при медичному факультеті Університету організовано «Класичне товариство студентів-медиків» і засновано студентську Бібліотеку, фонд якої становив 130 книг навчальної та наукової медичної літератури.

Слід відмітити, що у період заснування в Російській імперії та зокрема на території України, перших університетів – виникла проблема здобуття вищої освіти жінками, які за Університетським статутом від 1863 р. не мали можливості навчатися у вищій школі. Перші спроби організації Вищих жіночих курсів наприкінці XIX ст. (у Москві – в 1872 р., у Казані – в 1876 р., у Києві та Санкт-Петербурзі – у 1878 р.) не увінчалися успіхом, і вже через декілька років діяльності були закриті урядом Російської імперії через боязнь поширення політичних ідей, яке тоді асоціювали з освітою. В Україні вони проіснували лише 11 років.

Новий етап розвитку вищої жіночої освіти розпочався на початку XX століття і в 1906 р. Київські вищі жіночі курси відновили роботу. Організація навчання за обсягом та змістом відбувалася за зразком Університету Св. Володимира, тому у 1907 р. крім раніше діючих двох відділень (історико-філологічного та фізико-математичного) роботу розпочали також ме-

¹ Нарис історії Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. 160 років національному медичному університету імені О. О. Богомольця. Київ : Століття, 2001. С. 7.

Будівля Київських вищих жіночих курсів, архітектор О. Кобелев
(фото бл. 1914–1915 рр.)

дичне та юридичне¹. Зважаючи на те, що лекції на курсах читали викладачі медичного факультету Університету, з 1907 р. Бібліотека також почала обслуговувати медичне відділення. За своєю організацією останнє діяло, як автономна інституція, тому вже у 1916 р. було перейменоване на Київський жіночий медичний інститут. Бібліотека й надалі надавала читальські послуги слухачкам новоствореного інституту.

У червні 1919 р. радянська влада прийняла рішення про спільне викладання для чоловіків і жінок в університетах. У березні 1920 р. за наказом № 111 Київської губнаросвіти в Києві створено Інститут охорони здоров'я, котрий об'єднав медичний факультет Київського університету з медичним факультетом Українського державного університету та Жіночим медичним інститутом. У жовтні того ж року до новоствореного інституту приєднано в статусі факультету Одонтологічний ін-

¹ Кобченко Катерина Освіта жінок як форма емансипації : приклад Наддніпрянської України (середина XIX – початок XX століття). Українські жінки у горнілі модернізації / М. Байдак, О. Бежук, М. Вороніна, М. Гавришко ; НАН України ; заг. ред. О. Кісь. Харків : Кн. клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2017. С. 52–78.

ститут, а вже в січні 1921 р. установу реорганізовано в Київську державну медичну академію. У грудні академію знову перейменували на Київський медичний інститут. Бібліотека інституту на початку 20-х років ХХ ст. переживала не найкращі часи, маючи змогу забезпечувати своїх співробітників тільки бібліотеками кафедр, які теж були у занепаді.

Тим часом, у 1922 р. організовано невелику Бібліотеку Каси взаємодопомоги студентів КМІ, де свої читацькі запити могла задовольнити двохтисячна студентська молодь. Наступного року відкрито Бібліотеку Наукового студентського товариства (НСТ) при КМІ, яка за два роки значно розширилася завдяки об'єднанню бібліотек Клінічного товариства студентів, Українського студентського медичного товариства, Каси взаємодопомоги, Жіночого медичного інституту та комітету осередку КМІ. Крім того, фонди поповнилися внаслідок численних пожертв від різних установ, організацій медичного профілю та окремих лікарів. На той час вдалося сформувати книжковий фонд із 16 000 книг. Це, у свою чергу, дало змогу обслуговувати не тільки членів товариства, а й викладачів, студентів та лікарів.

Повноцінно працювати, як окремий структурний підрозділ, Бібліотека Київського медичного інституту розпочала з 1925 року. Період її діяльності у 20-х роках минулого століття вдалося розкрити завдяки опублікованій у журналі «Українські Медичні Вісті» статті завідувача Бібліотеки (упродовж 1925–1929 рр.) лікаря Л.А. Гельфанда^[1]. За його словами, Бібліотека до 1925 р. не стала науковим центром медичного життя та місцем скупчення видатних і численних лікарських кадрів через низку причин: обмежена можливість відвідування медичного відділу Бібліотеки Університету (здебільшого тільки наукові співробітники та студенти ВУЗу), брак медично освіченого пер-

соналу, наявність окремого книжкового забезпечення безпосередньо на кафедрах. Таких висновків досягнуто після роботи спеціально створеної (згідно постанови Робочої трійки КМІ від 06.05.1925 р.) Комісії з вивчення бібліотечної справи КМІ у складі голови проф. М. М. Губергріця і членів – старшого асистента А. О. Барбара та бібліотекаря Наукового студентського товариства Л. А. Гельфанда. Внаслідок проведеного обстеження медичного відділу бібліотеки Київського інституту народної освіти (КІНО), фундаментального відділу бібліотеки Наукового студентського товариства, бібліотек при кафедрах і клініках КМІ, Комісія виявила, що книжковий фонд КІНО (близько 100 000 одиниць видань до 1917 р.) через застарілу каталогізацію недоступний для широкого користування як викладачами, так і студентами КМІ. Важливою перешкодою також з'ясовано можливість взяти книгу в користування додому тільки за умови листа-звернення ректора Інституту. Щодо роботи бібліотеки НСТ встановлено загальний книжковий фонд у кількості до 10 000 видань виключно довоєнного періоду, який не опрацьовано через брак приміщення та коштів. Огляд бібліотек при кафедрах дав змогу виявити книг – до 40 000 томів, 97 % з яких видання до 1917 р. Кожна з бібліотек мала від 150 до 10 000 видань (70 % за предметом кафедри, 30 % – за суміжними дисциплінами). Особливу увагу Комісії зосереджено на відсутність приміщень для зберігання книг. Здебільшого це були кабінети професорів, асистентські, лабораторії, препаратійні, прозекторські кімнати для проведення практичних занять студентами, коридор. Враховуючи все зазначене, Комісія розробила проект реорганізації бібліотечної справи в медичному інституті. Вже тоді було запропоновано створення Центральної бібліотеки закладу з розміщенням у ній основного книжкового фонду та зведеного каталогу усіх його бібліотек та визначено поступовий план передачі бібліотек КІНО і НСТ до Інституту. У Проекті також передбачено про-

¹ Гельфанд Л. Бібліотека Київського медичного інституту, її робота та завдання. *Українські Медичні Вісті*. 1929. № 4–6. С. 187–191.

ведення обліку навчального і наукового забезпечення кафедр з можливістю подальшої передплати чи обміну виданнями із видавництвами та іншими науковими установами Радянського Союзу. Проблему відсутності належного забезпечення навчальною та науковою літературою професорсько-викладацького складу й студентів Інституту чітко усвідомлювало керівництво КМІ. З цього приводу Правління закладу звернулося до Головпрофосвіти (Лист № 2906 від 3.07.1925 р.) з проханням передачі в повне його розпорядження медичного відділу бібліотеки КІНО з подальшим її перетворенням на Бібліотеку Київського медичного інституту. Вже 20 липня цього ж року Укрпрофосвіта погодила ідею керівництва КМІ та надіслала до ректорів обох інститутів спеціальний лист за підписом заступника завідувача Головпрофосу (Дозового) та секретаря (Іванченка). Як свідчить запис у Витязі із протоколу засідання Правління КМІ від 03.09.1925 р., Правлінням КІНО передано до медичного інституту Медичний відділ його фундаментальної бібліотеки. Організуючи Бібліотеку, керівництво КМІ мало за мету створення її на основі вільного користування науковою книгою, що й було зазначено у «Тимчасових правилах». Крім того, передбачалося зібрати міцну книжкову базу задля науково-освітнього забезпечення роботи Інституту, і за можливості й інших медичних установ м. Києва.

Таким чином, для реорганізації та збільшення книжкового фонду Бібліотеки КМІ, крім бібліотеки Наукового товариства студентів, увійшли фонди бібліотек при кафедрах і клініках Інституту (близько 30 бібліотек із 40 000 фондом книг), найновіші видання медичного профілю із бібліотеки Київського університету, а у 1926–1927 рр., відповідно до постанови НКО, ще й медичний відділ і медична частина студентського відділу бібліотеки КІНО (близько 30 000 книг). На кінець 1927 р. вдалося сформувати книжковий фонд із 90 000 книг, що зумовило можливість здійснення поділу їх у межах відділів за функціо-

нальним принципом. Ними стали територіально відокремлені одиниці: центральна бібліотека (з 7.11.1925 р.), фундаментальний відділ (з кінця 1926 р.), навчальний відділ (з 7.11.1925 р.), відділ робсельфаку та бібліотеки кафедр і клінік.

Центральна бібліотека (ЦБ) мала за мету обслуговувати наукових співробітників і студентів старших курсів КМІ, централізувати відомості про загальні книжкові фонди Інституту, здійснювати обробку та каталогізацію нових надходжень, управляти роботою усіх відділів. У складі ЦБ знаходилося книгосховище із близько 20 000 книг (що вийшли після 1914 р.), наукова читальна зала, каталог і розподільчий фонд із лабораторією. Передбачалося створення алфавітного та систематичного каталогів. За п'ять років діяльності співробітникам ЦБ вдалося облаштувати приміщення каталогів спеціальними меблями, до усіх них складено пояснювальні плакати, абонемент облаштовано журнальними і книжковими вітринами, відокремлено й оформлено відділ періодики, організовано відділ довідок, відкрито окрему наукову читальну залу для викладачів і аспірантів. Бібліотека передплачувала та отримувала в обмін усі радянські медичні й біологічні журнали (в 1929 р. – 138 назв) та багато іноземних (1929 р. – понад 85 назв). *Фундаментальний відділ (ФВ)* надавав послуги науковим співробітникам Інституту. Фонд ФВ складав близько 25 000 прим. книг, що вийшли друком до 1914 року. Були зосереджені серії основних медичних журналів та книги усіма мовами й з усіх галузей медицини за XIX і XX століття. ФВ через брак співробітників повноцінно не працював. Користувачі замовляли книги відділу у ЦБ і отримували замовлення наступного дня. *Навчальний відділ (НВ)* Бібліотеки забезпечував студентів закладу вищої освіти підручниками, посібниками та іншою навчальною літературою. НВ діяв у складі книгосховища (близько 1100 підручників) та читальної зали. Завдання *Відділу робсельфаку (ВР)* полягали у постачанні

контингенту робсельфаку всією необхідною для практичних занять і саморозвитку літературою. ВР складався із книгосховища (близько 5 500 книг – підручників, науково-популярної та партійної літератури) й читальної зали. *Бібліотеки кафедр і клінік* (30 бібліотек із близько 40 000 книжковим фондом) здійснювали впорядкування й каталогізацію власних фондів, безпосередньо обслуговуючи науково-освітні потреби кафедр та надаючи допомогу усім користувачам Бібліотеки КМІ.

Г. Л. Шкавера
(1884 – 1953)

М. А. Левитський
(1871 – 1942)

Працювала також у цей період бібліотечна комісія, яка розглядала річні плани роботи, звіти, кошториси, правила користування, списки журналів на передплату (Рис. 1. Список періодичних видань, отриманих Бібліотекою в 1929 р.), проекти різних реорганізацій, штатний розпис, заяви читачів та інші організаційні справи. Упродовж 1925–1928 рр. відбулося 42 її засідання. Очолював комісію у 1925–1926 рр. професор М. А. Левитський, у 1926–1929 рр. – професор Г. Л. Шкавера. Членами були представники від викладачів, Наукового студентського товариства, профкому та Бібліотеки.

Рис. 1. Список періодичних видань, отриманих Бібліотекою в 1929 р.
ЖУРНАЛИ, ЩО БІБЛІОТЕКА КМІ ДІСТАЛА 1929 РОКУ¹⁾.

А. Радянські.

1. Азербейджанский мед. журнал (6)
2. Архив биологических наук (4)
3. Архив криминолог. и судеб. мед.
4. Архив офтальмологии (6).
5. Беларуская медычная думка
6. Біблiологічні вісті
7. Бюллет. москов. о-ва испыт. прир. (о. биол.) (2)
8. Бюлетень НКЗ УСРР.
9. Бюлетень пост. ком. вивч. кров. угруповань.
10. Bulletin de l'universite de Tiflis.
11. Венераология и дерматология (12)
12. Вестник микроб. и эпидемиол. (4)
13. Вестник рент. енол. и радиол. (6)
14. Вестник рино-ларинго-отитри.
15. Вестник современной медицины (26)
16. Вестник фармации (12).
17. Вестник хирург. и погран. обл. (10)
18. Вестник эндокринологии (6)
19. Червоний Хр-ст (12).
20. Военно-санитарное дело (6)
21. Вопросы здравоохранения (26).
22. Вопросы изучения и воспит. личности (6)
23. Вопросы онкологии (4)

¹⁾ У дужках позначено число №№ на рік.

24. Вопросы туберкулеза (12)
25. Врачебная газета (24)
26. Врачебное дело (24)
27. Гигиена и здоровье раб. семьи (24)
28. Гигиена, безопасность и патология труда (12).
29. Гигиена и эпидемиология (12)
30. Гинекология и акушерство (6)
31. Днепропетровский медицинский журнал (12)
32. Естествознание и марксизм (6)
33. Журнал акуш. и женск. болезней (6)
34. Журнал по изучению ран. дет. возраста (9)
35. Журнал микробиол. патол. и инфекц. болезн. (4)
36. Журнал науч. и практ. ветерин. медицины (6)
37. Журнал невропатологии и психиатрии (6)
38. Журнал современной хирургии (6)
39. Журнал теоретич. и практич. медицины (6)
40. Журнал для усовершенств. врачей (12)
41. Журнал ушных, горлов. и носовых болезней (6)
42. Журнал эксперимент. биол. Сер. А.
43. Журнал эксперимент. биол. Сер. Б.
44. Журнал эксперим. биологии и медицины (9)
45. Журнал эксперимент. медицины (6)
46. Журнальная летопись (6)
47. Записки киев. инст. наросвіти
48. Записки киев. с.-господарс. институту.
49. Збірник праць зоологічного музею
50. Здоровая деревня (24)
51. Здравоохранение (10)
52. Известия азербейджанского гос. ун-та.
76. Мис. бюлет. про рух інфекц. хвороб в УСРР. (12)
77. Московский медицинский журнал (12)
78. Наукові записки укр. біохем. інст.
79. Научное слово (10)
80. Научные курсы для усов. врачей (10)
81. Научный работник (12)
82. Новая хирургия (10)
83. Новый хирургический архив (10)
84. Обзор. психол., нерв. и рефлексол. (6)
85. Одесский медицинский журнал (10)
86. Одонтология (6)
87. Отоларингология и стоматология (12)
88. Омский медицинский журнал.
89. Ортопедия и травматология (4)
90. Педиатрия (6)
91. Пермский медицинский журнал.
92. Под знаменем марксизма (12)
93. Практическая медицина (12)
94. Природа (12)
95. Профилактика медицина (12)
96. Революция и культура (24)
97. Русская клиника (12)
98. Русская отоларингология (6)
99. Русский антрополог. журнал (2).
100. Русск. архив анат., гистол., и эмбриологии (2)
101. Русский вестник дерматологии.
102. Русский евгенический журнал (4)
103. Русский журнал тропической медицины (10)
104. Русский офтальмолог. журнал (12)
105. Русский физиологический журнал (4)
106. Санитарная техника
107. Сибирский медицинский журнал (12)
108. Советская медицина на Сев. Кавказе.
109. Современная психоневрология.
110. Социальная гигиена (4)

53. Известия Крымского педаг. инст.
54. Известия о-ва врачей Южно-Уссур. края.
55. Известия Томского гос. университета.
56. Иркутский медицинский журнал.
57. Казанский медицинский журнал (12)
58. Київський медичний журнал.
59. Клиническая медицина (24).
60. Клин. архив гениальности и одаренности.
61. Клин. журнал Саратовского у-та (10)
62. Книжная летопись (52)
63. Красное студенчество.
64. Красный библиотекарь (12).
65. Кубанский научно-мед. вестник.
66. Курортное дело (12)
67. Лабораторная практика (9)
68. Лікарський вісник (4)
69. Медико-биологический журнал (6)
70. Медицинская книга (12)
71. Медицинская Мысль (15)
72. Медицинская мысль Узбекистана (12)
73. Медицинский работник (52)
74. Медицинское обозрение Нивк. Поволжья (12)
75. Микробиологический журнал (6)
111. Стат. бюлетьень (Київськ. Окредстатбюра).
112. Студент революції (12)
113. Теория и практика физкультуры (6)
114. Терапевтический архив (6)
115. Труды 2-го моск. гос. ун-та.
116. Труды гос. бальнеол. и-та на Кавказских мин. водах.
117. Труды гос. ин-та медицинских знаний.
118. Український медичний архів (4)
119. Український хемічний журнал (6)
120. Українські медичні вісті (10)
121. Урология (4)
122. Успехи физических наук (6)
123. Ученые записки Казанского гос. ун-та
124. Физיותרия (6)
125. Физкультура в научно-практич. освещении.
126. Физкультура и спорт (52)
127. Фармацевтический журнал (6)
128. Химиико-фармацевтич. журнал (24)
129. Центральні медичний журн. (12)
130. Шлях до здоров'я.
131. Библиография.
132. Психотехника и психофизиол. труда
133. За тверезість

134. Збірник праць Харківського ветерин. інституту.
135. Архив медицинских наук

Б. Чужоземні.

1. Acta medicinalia in Keijo.
2. Acta pathologica et mikrobiol. scandinavica.
3. The american naturalist.
4. Anatomischer Anzeiger.
5. Annales de l'institut Pasteur.
6. Annales de medicine.
7. Annales de medecine legale et crimin.
8. Annales de la societe scient. de Bruxell.
9. Annales de la societe scient etc., Suppl. bibliograph.
10. Annali d'Igiene.
11. Archiv fur exper. Pathologie u. Pharmacol.
12. Archiv fur soc. Hygiene u. Demographie.
13. Archives of dermatol. a. syphilology.
14. Archives of medical hydrology.
15. Archives of neurology a. psychiatry.
16. Archives d'ophtalmologie.
17. Archives of pediatrics.
18. Beitrage zur path. Anatomie u. allg. Pathologie.
19. Berichte ueber die wissensch. Biologie Abt. A.
20. Bratislavske lekarske listy.
21. The british medical journal.
22. Bulletin de l'Academie de medecine.
23. The bullet. of the battle creek sanitarium.
24. Bulletin de l'institut Pasteur.
25. Bullet. of the New-York academy of medicine.
26. Casopis lekaru ceskych.
27. Centralbl. f. allg. Pathologie u. path. Anatomie.
28. Centralbl. f. Bacteriol., Parasit. u. s. w. (Refer.)
29. Der Chirurg.
30. Deutsche medizinische Wochenschrift.
31. The endocrine survey.
32. Die extrapulmonale Tuberkulose.
33. Folksgesund.
34. Forschungen u. Fortschritte.
35. Health news.
36. L'Italia sanitaria.
37. The jornal of hygiene.
38. Klinische Wochenschrift.
39. The lancet.
40. Long Island medical journal.
41. The medical press a. circular.
42. Medicina.
43. Medizinische Klinik.
44. Monatschrift f. Geburtshilfe u. Gynekologie.
51. Mitteilungen der gesell. deutsch. Natur. u. Arzte.
46. Monthly vital statistics.
47. Munchener medizinische Wochenschrift.
48. Nowiny lekarskie.
49. Nowiny spoleczno lekarskie.
50. Pamietnik Wilenskiego towarzystwa lekarskiego.
51. La presse medicale.
52. Revue fran. de dermatol. et de venerologie.
53. Seuchenbekampfung.
54. Sitzungsberichte der Mat. Natur Arzt. Sect.
55. Strahlentherapie.
56. Surgery, gynecology and obstetrics.
57. Die Therapie der Gegenvart.
58. Vestnik Massar. lity proti tuberkul.
59. Wiadomosci lekarskie.
60. Wiener medizinische Wochenschrift.
61. Zahnarztliche Mitteilungen.
62. Zahnarztliche Rundschau.
63. Zeitsch. f. Hygiene u. Infektionskr.

64. Zentralblatt f. d. gesam. Kinderheilkunde.
65. Zentralblatt f. d. gesam. Neurolog. u. Psychiatrie.
66. Zentralbl. f. Gewerbygiene u. Unfal.
67. Zentralblatt f. innere Medizin.
68. Zentralorgan f. d. gesamte Chirurgie.
69. Die Tägliche Praxis
70. Acta medica scandinavica.
71. Archives of internal medicine.
72. Internacia medicina revuo.
73. The journal of general physiology.
74. The journal of laryngology and otol.
75. Ose-Rundschau.
76. Therapeutische Berichte.
77. Acta scholae med. Univers imp. in Kioto
78. Zentralblatt f. die ges. Hygiene.
79. Acta psychiatrica et neurologica sc.
80. American journal of ophtalmology.
81. Revue belge des sciences medicales.
82. Die Fortschritte der Zahnheilkunde
83. Instituto Oswaldo Cruz-supplem. das memorias.
84. The Australian journal of exper. biol. and med.
85. Japanese journal of med. Sciences.

У 1929 р. в Бібліотеці КМІ розпочав свою роботу бібліографічний семінар, який цього ж року підготував до друку «Бібліографічний показник журнальної літератури за 1927 р. з загальної та соціальної венерології і сифілісу». На перспективу було передбачено розпочати бібліографічну медично-краєзнавчу роботу, складаючи бібліографію української медицини за поточні й попередні роки. Підсумовуючи розвиток і здобутки Бібліотеки КМІ у 1920-х роках, незважаючи на низку причин, що ускладнювали роботу (недостатня кількість співробітників, відсутність необхідного приміщення тощо), важко не погодитися, що цей період слід вважати її становленням, як окремої найбільшої бібліотеки не тільки на рівні медичних закладів м. Києва, а й усього УСРР. Її фонди у той час налічували удвоє більше книг, ніж інші десять київських медичних бібліотек^[1].

¹ Гельфанд Л. Бібліотека Київського медичного інституту, її робота та завдання. *Українські Медичні Вісті*. 1929. № 4–6. С. 187–191.

В контексті висвітлення історії створення й діяльності Бібліотеки НМУ імені О. О. Богомольця, варто приділити увагу постаті лікаря Л. О. Гельфанда, який не тільки зумів організувати роботу зазначеної структури у важкий історичний період нашої країни (розрухи після Першої світової війни та Української революції, приходу більшовицької влади), а й зробив неocenний вклад у створення медичної бібліотеки державного масштабу. Так, в історичних дослідженнях О. І. Мікуліної зазначено, що в 1929 р. Л. О. Гельфанд опублікував низку статей, де розкрив питання необхідності організації в Україні мережі спеціальних медичних бібліотек на чолі з Українською державною науковою медичною бібліотекою, які обслуговуватимуть літературою не тільки місцевих користувачів, а й широку периферію, пересилаючи книги поштою, сприяючи тим самим підвищенню кваліфікації лікарів. Результатом обговорень даної пропозиції став наказ Народного комісаріату охорони здоров'я України № 7 від 8 грудня 1929 р., згідно з яким бібліотеку Харківського медичного товариства реорганізовано в Українську державну наукову медичну бібліотеку. Л. О. Гельфанда призначено першим її директором^[1].

У 1929 р. книжковий фонд Бібліотеки Київського медичного інституту становив понад 100 000 примірників. Позитивний вплив на розвиток Бібліотеки мала Постанова №78 РНК УСРР від 3 лютого 1936 р. «Про передачу від університетів медичним бібліотекам у Києві, Харкові та Одесі літератури з анатомії та фізіології людини». У ній зокрема, РНК УСРР зобов'язала провести розподіл «...між університетами та медичними інститутами фахові книги з фізіології анатомії й інших медичних

¹ Микулина О. І. Сокровищница медицинской литературы. К 155-летию Харьковской научной медицинской библиотеки. *Бібліотеки і суспільство : рух у часі та просторі* : матеріали II наук.-практ. інтернет-конф., 24–31 жовтня 2016 р. Харків : НБ ХНМУ, 2016. С. 92–104.

дисциплін, що є в наявності в бібліотеках університетів Києва, Харкова та Одеси, з числа тих, які придбані університетами під час існування при них медичних факультетів». Поповненню бібліотечних фондів сприяли також Постанова ЦВК УСРР від 3 вересня 1934 р. «Про підготовку лікарів», рішення ЦК ВКП(б) і РНК СРСР від 23 червня 1936 р. «Про роботу вищих учбових закладів і про керівництво вищої школи»^[1]. У документах зверталася увага на недостатнє забезпечення закладів вищої освіти науково-педагогічними кадрами, матеріально-технічною та літературною базою тощо. Результатом цих директив, серед іншого, стало збільшення обсягу самостійної підготовки студентів й покращення забезпечення їх підручниками^[2].

До 1941 р. фонд Бібліотеки становив близько 300 000 книг та періодичних видань. В період нацистської окупації (1941–1943 рр.) більшість із них було знищено, або вивезено окупантами. Вдалося врятувати лише невелику частину книжкового фонду Бібліотеки, яку разом з Інститутом під час евакуації перевезено до Челябінська (близько 11 700 книг). В евакуації, з допомогою 1-го Московського, Новосибірського, Свердловського, Ташкентського, Башкирського медичних інститутів фонд Бібліотеки поповнено до 41 500 примірників книг. Вона почала обслуговувати частину Челябінської області, військові шпиталі, евакуйовані заклади.

Після звільнення Києва, у 1944 р. евакуації із загальної кількості фонду повернуто лише 8 500 примірників книг навчальної

¹ Про роботу вищих навчальних закладів і про керівництво вищою школою. Постанова РНК СРСР та ЦК ВКП(б) від 23 червня 1936 р. *Культурне будівництво в Українській РСР. Найважливіші рішення КП і Радянського Уряду. 1917–1960 рр.* Зб. документів. В 2х т. Київ, 1961. Т. 1. (1917 – червень 1941). С. 695–706.

² От октября до наших дней. *150 лет Киевскому медицинскому институту* / под ред. Е. И. Гончарука. Киев : Здоров'я, 1991. С. 52.

літератури. Цього було недостатньо для задоволення навчальних та наукових потреб студентів і викладачів. Розпочалася активна робота з поповнення фонду Бібліотеки. Здебільшого це були книги, передані з інших бібліотек, в тому числі й приватних, та придбані в букіністичних магазинах. Бібліотека почала отримувати обов'язковий примірник із Московського колектору наукових бібліотек та виділені із фондів Державної наукової медичної бібліотеки цінні монографії, вітчизняні збірники, журнали та інші видання. Таким чином, вже в 1945 р. фонд Бібліотеки складав 60 000 книг і періодичних видань, проте це все ще не задовольняло потреби студентів та викладачів. В той же час Бібліотека Київського медінституту допомагала іншим бібліотекам закладів вищої освіти, які відновлювали свою роботу. До Львова передано 1000 книг, укомплектовано 6 бібліотечок для 1-го Українського фронту, 500 книг для 2-го Українського фронту.

Починаючи з 1947 р. працівники Бібліотеки почали готувати бібліографічні матеріали з історії медицини, узагальнювати інформацію про навчально-методичну роботу та укладати бібліографічні покажчики праць науково-педагогічних працівників Інституту.

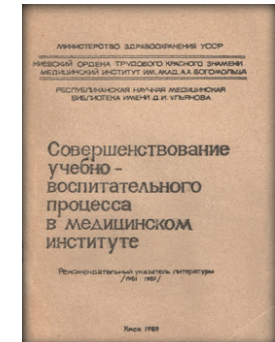
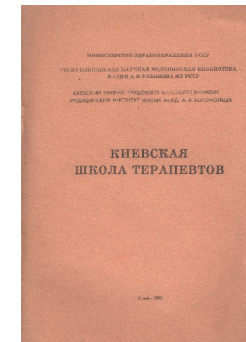
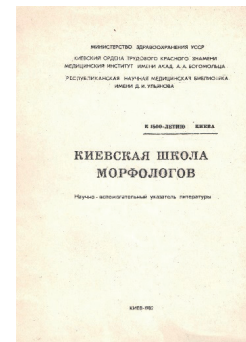
У 1954 р. в новому морфологічному корпусі Інституту для студентів 1–2 курсів навчання всіх факультетів і співробітників 12 теоретичних кафедр створено філіал Бібліотеки з фондом понад 50 000 прим. книг.

У 1955 р. Бібліотека долучила до свого фонду 65 000 книг стоматологічного інституту, який увійшов до складу Київського медичного інституту імені О. О. Богомольця. Це об'єднання дало змогу досягти близько 300 000 примірників літератури. Читачів обслуговувало п'ять функціональних відділів, розташованих по колишній вул. Леніна, 37 та в морфологічному корпусі Інституту. У цьому ж році бібліотечні спеціалісти роз-

почали укладати бібліографічні покажчики літератури на допомогу молодим лікарям, готувати анотовані списки літератури та іншу бібліографічну продукцію. У наступні роки введено нові форми інформаційного обслуговування читачів: «День кафедри», «День інформації», випуск бюлетенів нових надходжень медико-біологічної літератури. Видано рекомендаційні покажчики «Філософські питання медицини і біології», «На допомогу випускнику і молодому лікарю».

У 1957 р. загальний фонд Бібліотеки складав 348 000 примірників книг та періодичних видань, у 1965 р. – 400 817. Фонд дисертацій, захищених в Інституті містив 1 153 одиниці.

З метою забезпечення науково-дослідної роботи студентів, співробітники Бібліотеки координували свою роботу з відділом наукової медичної інформації Інституту. У період з 1962 по 1978 рр. бібліотечними спеціалістами підготовлено рекомендаційний покажчик «Научно-технический прогресс и здоровье человека». У згаданий період проведено значну роботу зі збирання та систематизації джерел з історії КМІ імені О. О. Богомольця і як наслідок – підготовлено більше 1 500 джерел до бібліографічних посібників.

У 1981 р. до 140-річчя Інституту у співпраці з Республіканською науковою медичною бібліотекою (нині – Національна наукова медична бібліотека України) підготовлено і видано друком

науково-допоміжні показчики «Київська школа морфологів», «Київська школа терапевтів», «Київська школа хірургів».

З 1983 р. Бібліотека отримала нове приміщення в будинку стоматологічної поліклініки (вул. Зоологічна, 1). У фізико-хімічному корпусі розташувався відділ навчальної літератури. У 1988 р. вийшов друком ще один рекомендаційний показник «Совершенствование учебно-воспитательного процесса в медицинском институте».

Станом на 1991 р. Бібліотека КМІ імені О. О. Богомольця нараховувала книжковий фонд у кількості 600 000 одиниць зберігання, з яких: література суспільно-політичного характеру – 100 000, природничого та медичного – 220 000, навчальна – 200 000, періодичні видання – 100 000. Користувачів обслуговувало 4 абонементи видачі літератури, довідково-бібліографічний відділ, читальні зали бібліотеки і 9 гуртожитків, бібліотечні пункти на 30 кафедрах. Кількість читачів становила 11 000, які отримували упродовж року близько 800 000 екземплярів літератури.

У Бібліотеці КМІ імені О. О. Богомольця
(фото бл. 1990 р.)

Інформацію про фонди Бібліотеки було представлено системою каталогів і картотек, що вміщувала близько 2 млн бібліографічних карток. За останні роки колектив значно розширив форми роботи з читачами. Серед таких найефективнішими виявилися читацькі конференції, суспільно-політичні читання, літературні вечори, диспути про лікарську етику і медичну деонтологію, зустрічі з діячами культури і мистецтва, усні літературні журнали, екскурсії, виставки тощо.

Діяльністю Бібліотеки упродовж багатьох років керувала Бібліотечна рада, до складу якої входили професори і викладачі теоретичних і клінічних кафедр. Її очільниками були: проф. О. П. Кисельова, Р. Д. Габович, А. П. Андрущук, В. П. Широбоков¹.

О. П. Кисельова
(1918–1995)

Р. Д. Габович
(1909–2002)

А. П. Андрущук
(1926–2009)

В. П. Широбоков

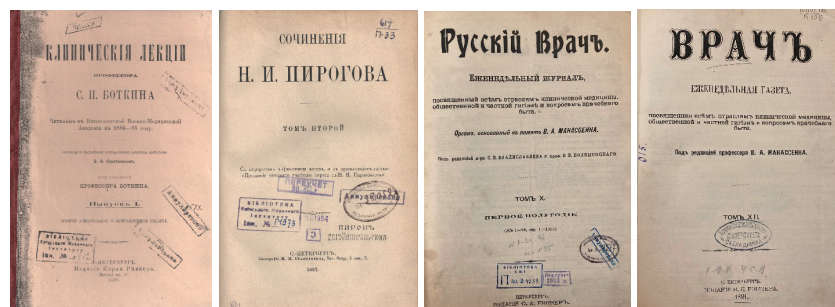
Проаналізувавши роботу Бібліотеки КМІ імені О. О. Богомольця впродовж 1841–1991 рр., спостерігається чітка тенденція розвитку установи, збільшення книжкового фонду, покращення матеріально-технічної бази, удосконалення та розширення завдань і напрямів роботи, що дало їй змогу функ-

¹ Общественные и гуманитарные науки. Библиотека. 150 лет Киевскому медицинскому институту / под ред. Е. И. Гончарука. Киев : Здоровья, 1991. С. 220–226.

ціонувати як науково-інформаційний та культурний центр медичного закладу.

З 1992 р. Бібліотека є підрозділом Українського державного медичного університету імені О. О. Богомольця (від 17 листопада 1995 р. Університету надано статус національного і відповідно перейменовано у Національний медичний університет імені О. О. Богомольця).

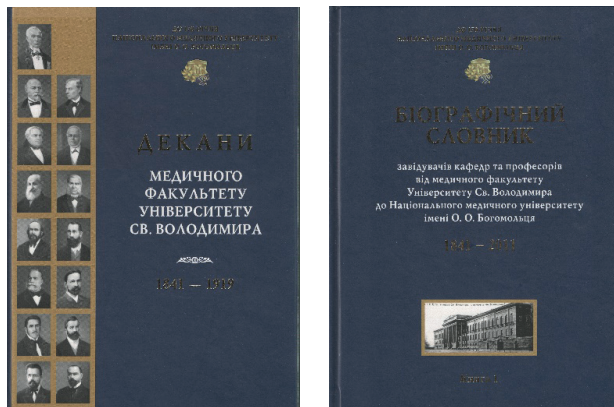

В 2003 р. бібліотечний фонд становив 650 000 видань українською, російською, англійською, німецькою, французькою та іншими іноземними мовами. Зокрема, вміщував 42 650 інозем-

них книг та журналів і 4 000 рідкісних видань. Серед останніх варто виділити такі : «Реальная энциклопедия медицинских наук» (1892), «Физиология в опытах» (1898), журнали «Врач», «Русский врач», «Хирургия» (із 1890 року), прижиттєві видання праць М. Пирогова, І. Сеченова, С. Боткіна, І. Мечнікова, О. Богомольця та ін. Студенти й викладачі мали у користуванні унікальні зібрання науково-медичної, медико-біологічної, суспільно-політичної та художньої літератури.

У структурі Бібліотеки діяло 7 відділів : комплектування, наукової обробки літератури, книгосховище, довідково-бібліографічний, навчальної, науково-медичної, суспільно-політичної та художньої літератури. У розпорядженні Бібліотеки було 7 читальних залів (в т.ч. 4 у гуртожитках). Щороку її співробітники обслуговували більше 10 000 читачів. Довідково-бібліографічний апарат складався з алфавітного, систематичного, предметного каталогів, а також алфавітних каталогів періодичних та продовжуваних видань, дисертацій та авторефератів. Розпочалося укомплектування робочих місць працівників комп'ютерною технікою (в наявності 6 комп'ютерів).

З квітня 2004 р. з ініціативи ректора Університету д.мед.н., проф., академіка НАМН України В. Ф. Москаленка в Бібліотеці відкрито інтернет-центр на 17 місць, поповнення фонду відбувається також за рахунок електронних носіїв. Так, до 2010 р. зібрано 269 примірників медичної літератури на лазерних дисках. Користувачам надано віддалений доступ до інформаційних ресурсів : каталогів великих бібліотек України, Росії та інших зарубіжних країн, наукових баз тощо. З 2008 р. центр перестав працювати за своїм основним призначенням і деякий час використовувався закладом як навчальні комп'ютерні класи. У 2010 р. керівництво Університету придбало бібліотечну програму і співробітники Бібліотеки розпочали створення електронного каталогу та власних електронних баз даних.

У вересні 2011 р. в межах заходів до 170-річчя Національного медичного університету імені О. О. Богомольця співробітниками Бібліотеки підготовлено «Бібліографічний словник завідувачів кафедр та професорів» у 2-х книгах (Книга 1 – «Вчені медичного факультету Університету Св. Володимира – засновники вітчизняної медицини та вищої медичної школи (1841–1910). Короткі біографічні нариси та бібліографія» та Книга 2 – «Національний медичний університет імені О. О. Богомольця : традиції розвитку (1921–2011). Біографічний словник»). Це четверте оновлене й доопрацьоване видання, що вміщувало 520 нарисів, 447 фотографій, 627 джерел літератури, 3 000 наукових праць. Також завдяки зусиллям завідувачки довідково-інформаційного відділу Бібліотеки І. М. Полякової підготовлено і видано довідково-біографічне видання «Декани медичного факультету Університету Св. Володимира (Національного медичного університету імені О. О. Богомольця). 1841–1919 : біографічні нариси та бібліографія». За авторством І. М. Полякової підготовлено та подано до «Сучасної енциклопедії України» низку біобібліографічних статей про вчених-медиків НМУ.

Упродовж першого десятиріччя XXI ст. спостерігалось активне наповнення бібліотечного фонду. Так, станом на 2011 р.

він становив 723 038 одиниць примірників. Збільшення відбулося переважно за рахунок навчальної та медичної літератури. Задовольнити читальські послуги читачі могли на п'ятьох абонементних, у двох читальних залах в межах Університету та чотирьох – в гуртожитках. Співробітниками Бібліотеки продовжувалося ведення системи каталогів та картотек. У 2012 р. фонд електронних носіїв нараховував 271 примірник з анатомії, гістології, фізіології, терапії, хірургії, стоматології та інших дисциплін. Комп'ютерні класи Бібліотеки використовувалися також для підготовки студентів до складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок».

З 2013 р. Бібліотека працює в автоматизованій бібліотечно-інформаційній системі (АБІС) ІРБІС 64. На кінець 2016 р. в електронному каталозі налічувалося 20 160 електронних записів. Фонд електронних носіїв збільшився до 496 примірників, загальний книжковий – нараховував 700 200 примірників. Зменшення останнього відбулося за рахунок впорядкування бібліотечного фонду на виявлення застарілих та амортизованих видань, і як наслідок – їх вилучення.

У 2016 р. вийшло друком видання «Біографічний словник завідувачів кафедр та професорів : науково-біографічне видання з історичним нарисом : до 175-річчя Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. 1841–2016» у двох томах. Том 1 : «Медичний факультет Університету Св. Володимира. 1841–1919». Співробітниками інформаційно-довідкового відділу підготовлено до друку науково-біографічне видання «Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. 175 років. 1841–2016». Крім того, для

професорсько-викладацького складу закладу виконано низку інформаційно-бібліографічних довідок, як наприклад : «Медична педагогіка : предмет, зміст», «Протидійні заходи, які вживають

вузи в боротьбі з корупцією», «Редакція списку наукової літератури з хірургії до наукової роботи», «Земська медицина Київської губернії» та ін.

У жовтні 2017 р. за підсумками проведення Дев'ятої Міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті» НМУ імені О.О. Богомольця став Лауреатом конкурсу «Видатні науково-практичні досягнення в освіті» у номінації «Електронний освітній ресурс» за розробку та впровадження електронного каталогу наукової Бібліотеки Університету, отримав золоту медаль у номінації «Інновації в діяльності вищого навчального закладу з інтернаціоналізації освіти та науки», нагороджений дипломом «За активну інноваційну діяльність у підвищенні якості навчально-виховного процесу».

До 2019 р. велися традиційні каталоги і картотеки та електронний каталог. Довідково-пошуковий апарат складався з алфавітного та систематичного каталогів, а також з картотек : періодичних та продовжуваних видань, дисертацій та авторефератів дисертацій. Крім того, постійно поповнювалися бібліографічні картотеки : систематична картотека статей, труди вчених НМУ, навчально-методична робота вузу, персоналії, Болонська Декларація в системі вищої освіти і науки в Україні

тощо. Бібліотечний фонд на 2019 р. складав понад 682 000 примірників видань.

У червні 2019 р. у фізико-хімічному корпусі НМУ відкрито новий бібліотечний комплекс, який складається з двох читальних зал та конференц-зали. Відремонтовані приміщення оснащено новими меблями, сучасними комп'ютерами та мультимедійним проектором.

За період існування Бібліотека стала не тільки центром інформаційного забезпечення та супроводження науково-освітнього процесу, а й культурного розвитку студентства. Увійшло в традицію проведення книжкових виставок до різних медичних календарних дат та державних свят України. Серед форм роботи із користувачами активно впроваджувалися екскурсії бібліотекою, різного роду бесіди, інформаційні години, ілюстративні фотовиставки книг тощо. Досягти всіх успіхів вдалося завдяки організаторським здібностям та новаторським підходам, з постійним оновленням книжкових фондів і удосконаленням технічного супроводу з надання читачьких послуг користувачам, завідувачів Бібліотеки, зокрема: Л. А. Гельфанда (1925–1929), Л. І. Слівкер (до 1962 р.), І. Є. Перепелиці (1962–1978), А. Г. Кляцького (1978–1988), Л. М. Дроздової (1989–2010), Л. В. Матюхіної (2010–2019).

У 2019 р. Бібліотеку очолила Папуша Людмила Василівна. Вона разом із командою однодумців розбудовує медичну Бібліотеку, позиціонуючи її місцем, де користувачу надається можливість всебічного розвитку, опрацьовуючи потоки інформа-

ції, розвиваючи та вдосконалюючи свої здібності, що відповідає вимогам часу та реаліям сьогодення. Наразі чітко зрозуміло, що сучасна бібліотека закладів вищої освіти повинна орієнтуватися на користувача задля максимального забезпечення його запитів. Бібліотекар із зберігача книг зобов'язаний трансформуватися у досвідченого та комунікабельного консультанта у під-

борі необхідної інформації, який досконало володіє навичками пошуку та орієнтується в міжнародній комп'ютерній мережі.

Відповідно до запитів користувачів відбулася реорганізація структури Бібліотеки із створенням 6 відділів : комплектування та наукової обробки документів, зберігання фондів, обслуговування науковою літературою, обслуговування навчальною літературою, методико-бібліографічний, інформаційних технологій та електронних ресурсів. До послуг користувачів також читальні зали із зоною WI-FI та комп'ютерними місцями, інтернет-центр, конференц-зала.

Постійну методичну допомогу Бібліотеці надають Національна наукова медична бібліотека України та наукова бібліотека імені Михайла Максимовича Київського національного університету імені Т. Г. Шевченка.

У 2021 р. в Бібліотеці НМУ імені О. О. Богомольця інформаційно-бібліотечними послугами скористалося понад 16 тис. відвідувачів: студентів, науково-педагогічних працівників, лікарів-інтернів, магістрів, клінічних ординаторів, аспірантів, докторантів. Фонд Бібліотеки налічує близько 700 000 примірників книг навчальної, наукової, суспільно-політичної, художньої, довідкової літератури, дисертацій та авторефератів

дисертацій, що дає змогу повністю забезпечити освітній та науковий процеси в Університеті. Це підручники, навчальні посібники, монографії, періодичні видання, довідники, словники, енциклопедії, навчально-методична література, видана науковцями Університету. Щороку Бібліотека отримує близько 60 назв наукових фахових періодичних видань з медицини. Гордість Бібліотеки – фонд рідкісних і цінних видань, який налічує близько 4 тис. книг з хімії, медицини, фармакології тощо. Найстаріше видання опубліковано у 1823 році. Бібліотека володіє унікальним зібранням періодичних та продовжуваних медичних видань, починаючи з кінця XIX століття.

Розвиток нового цифрового суспільства, дистанційна та гібридна форми навчання передбачають і новий формат обслуговування користувачів, та здійснення інформаційного супроводу навчальної та науково-педагогічної діяльності, який покладається на Бібліотеку. Триває системна робота зі створення електронних інформаційних ресурсів, електронної бібліотеки, цифрових ресурсів, надання доступу до вітчизняних та світових баз даних. Бібліотека отримує безкоштовний доступ до електронної бази Access Medicine від одного з провідних світових медичних видавництв McGraw-Hill (США), до потужної оперативної інтерактивної довідково-бібліографічної системи EBSCOhost.

Читачам надано доступ до повнотекстових наукових медичних баз (більше 50), посилання на які розміщено на сайті Бібліотеки. Бібліотека НМУ імені О. О. Богомольця співпрацює з видавництвами «Нова книга», «Медицина», «Книга-Плюс», ELSEVIER.

Електронний сайт зазнав якісних змін, з'явилася низка нових рубрик. У 2019 р. започатковано Інституційний репозитарій (ресурс відкритого доступу), у якому постійно накопичується, систематизується і зберігається електронний архів наукових праць та інтелектуальних здобутків професорсько-викладацького складу Університету. За три роки його існування введено більше 2 тис. документів. Складовою АБІСу з 2020 р. став Імідж-каталог «Наукові праці вчених-медиків НМУ імені О. О. Богомольця», що є власною розробкою співробітників Бібліотеки. Тут можна здійснювати пошук та замовлення документів, не відображених в електронному каталозі. Це праці вчених НМУ, опубліковані до 2021 р. включно. З 2021 р. завдяки зусиллям директорки Бібліотеки Л. В. Папуші та за сприяння ректора НМУ імені О. О. Богомольця члена-кореспондента НАМН України, д.мед.н., професора Ю. Л. Кучина оновлено версію програмного забезпечення АБІС «ІРБІС 64+». На кінець 2021 р. електронний каталог Бібліотеки містить понад близько 50 тисяч записів. У цьому ж році на сайті Бібліотеки введено

нову рубрику «Академічна доброчесність», де читачі мають змогу ознайомитися з етичними принципами та визначеними законом правилами, якими повинні користуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання, здійснення наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання або наукових досягнень.

Популяризація роботи Бібліотеки здійснюється у соціальних мережах: сторінки у Facebook та Instagram, Telegram і YouTube каналів. Тут відбувається конструктивний діалог та інтерактивне спілкування бібліотекарів з читачами й колегами, проводяться різні опитування, анкетування з приводу визначення читацьких смаків та уподобань, обговорення бібліотечних проектів, здійснюється реклама послуг Бібліотеки, проводяться виставки нових надходжень тощо.

Важливим у розвитку Бібліотеки НМУ імені О. О. Богомольця є співпраця з Українською бібліотечною асоціацією. З 2019 р., за ініціатииви Л. В. Папуші, Бібліотека є офіційним партнером УБА.

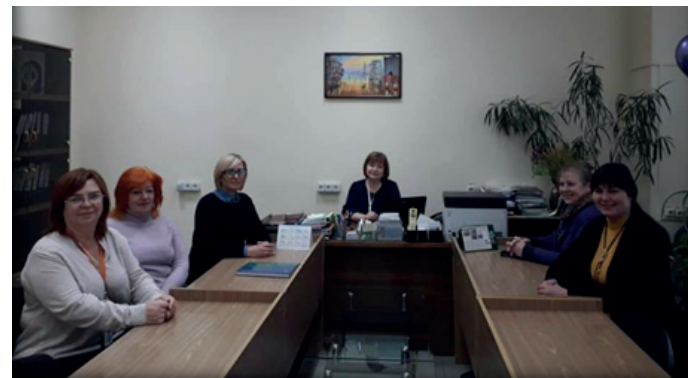
Це дало можливість встановити контакти та зв'язки для обміну професійним досвідом, брати участь у роботі міжнародних конференцій, семінарів, тренінгів, отримувати та надавати

консультації з питань обслуговування користувачів: участь у 10-му Міжнародному бібліотечному форумі «Нова бібліотека – відповідальність кожного», у роботі семінару «Основні напрями бібліографічної роботи: теорія і практика» (на базі Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого); конференції УБА «Інша бібліотека – вийти за межі», яка відбулася в приміщеннях НМУ імені О. О. Богомольця та ін.

Власну бібліотечну історію роботи і комунікації зі студентською молоддю Бібліотека описала й подала на конкурс «Кращих практик молодіжної роботи в Україні – 2020», організований Міністерством молоді та спорту України спільно з Програмою розвитку ООН в Україні.

В останні роки налагоджено тісну співпрацю з іншими спеціалізованими бібліотеками України, зокрема Національною науковою медичною бібліотекою України, бібліотеками Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова, Харківського національного медичного університету, Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, Національного фармацевтичного університету, Національної бібліотекою України імені В. І. Вернадського та ін. З метою обміну досвідом з робочими поїздками співробітники Бібліотеки НМУ імені О. О. Богомольця відвідали деякі з них та представили власні напрацювання.

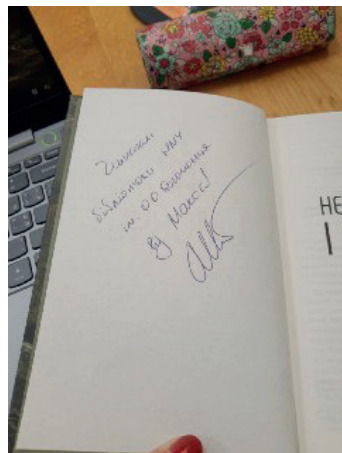
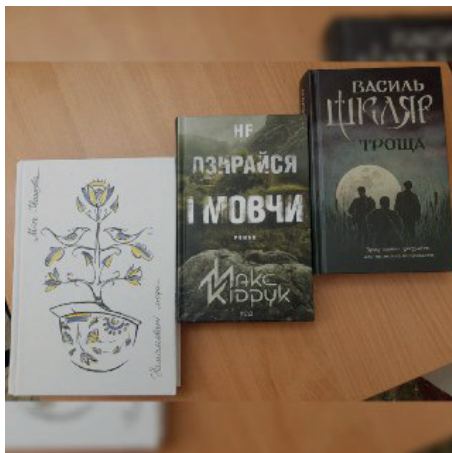

Значно активізувалася в роботі Бібліотеки науково-дослідна діяльність, зокрема щодо вивчення історії медицини та персонального внеску вчених-медиків у розвиток науки. З 2019 р. щороку виходять друком виробничо-практичні видання «Календар знаменних і пам'ятних дат» та «Вчені-медики НМУ імені О. О. Богомольця». У 2020 р. Бібліотека Університету започаткувала серію науково-допоміжних біобібліографічних покажчиків «Ювілеї особистостей». За два останніх роки співробітниками підготовлено 4 видання: «Академік Ромоданов Андрій Петрович – розбудовник української нейрохірургії: до 100-річчя від дня народження», «Олександр Миколайович Науменко: життя у служінні людям, науці та освіті», «Канюра Олександр Андрійович – професор, науковець, громадський діяч, політик, заслужений лікар України», «Фліс Петро Семенович – лікар-стоматолог, ортопед і ортодонт, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри ортодонції та пропедевтики ортопедичної стоматології НМУ імені О. О. Богомольця, заслужений діяч науки і техніки України». Всі підрозділи Бібліотеки проводять відповідну інформаційну, бібліографічну, дослідну, наукову, методичну роботу на допомогу професорсько-викладацькому складу, науковцям, студентам, лікарям-інтернам, аспірантам та іншим категоріям працівників Університету. Крім традиційних Днів кафедр, Днів факультетів, Днів науки в Університеті, бібліотечні працівники здійснюють інформаційний супровід й освітньо-виховних заходів – це організація книжкових виставок, інформаційне оформлення експозицій, укладання тематичних списків на замовлення, інформаційно-бібліографічних списків наукових публікацій вчених медиків (до ювілейних дат) та інші форми роботи.

Враховуючи соціальні проблеми й політичне загострення ситуації у східних та південно-східних областях України, Бібліотека НМУ імені О. О. Богомольця проводить значну волон-

терську роботу, залучаючи не тільки студентів та співробітників Бібліотеки, а й усіх своїх підписників у соціальних мережах, які висловлюють бажання допомогти потребуючим. Так, у 2019–2020 рр. проходила благодійна акція «Подаруй книгу», організована для дітей, що знаходилися на лікуванні в Національній дитячій спеціалізованій лікарні МОЗ України «Охматдит». Зібрані казки, захоплюючі пригодницькі історії, фентезі, книги про дружбу подарували гарний настрій та посмішки маленьким пацієнтам відділення. До Дня Збройних сил України організовано благодійну акцію «Підтримай воїнів АТО!», де кожен зміг зробити свій внесок у захист територіальної цілісності держави, до дня Святого Миколая – «Святий Миколай спішить до кожної дитини», в рамках якої зібрано подарункові набори солодоців для дитячих будинків м. Києва. У 2021 р. співробітники Бібліотеки взяли активну участь у другому турі Благодійного аукціону книжок «Героям зуби», який створено на підтримку волонтерської стоматології Тризуб дентал, що знаходиться у прифронтовій зоні та функціонує з 2014 р. завдяки лікарям-волонтерам, які приїжджають з усієї України для того, щоб безкоштовно лікувати зуби захисникам України. На

аукціоні Бібліотека придбала три книги у фонд художньої літератури: «Троща» (Василя Шкляра), «Не озирайся і мовчи» (Макса Кідрука, спеціально для Бібліотеки НМУ з підписом автора), «Намальовані Люди» (Інни Іванцової).

Сьогодні Бібліотека Національного медичного університету імені О. О. Богомольця – це соціокультурна структура, завданням якої є зібрання, упорядкування, зберігання знань та інформації на всіх носіях і з усіх каналів інформації, це один із соціально-просвітницьких, освітньо-наукових і культурних осередків закладу вищої освіти, це потужне інформаційне середовище з комфортними психологічними умовами співпраці бібліотекаря і користувача. Пріоритетними задачами Бібліотеки на майбутнє є узагальнення, тематичне угруповання наявних документів у цілісні синтезовані інформаційні продукти.

РОЗДІЛ 2

Публікації про бібліотеку НМУ імені О. О. Богомольця та видання бібліотеки

2.1 Статті у збірниках та матеріалах конференцій

1. Бібліотека Національного медичного університету імені О. О. Богомольця // Бібліотеки медичних вузів України. Історія. Становлення. Сьогодення : історичний нарис / Нац. наук. мед. б-ка України. – Київ : [б. в.], 2010. – С. 65–68.
2. Папуша Л. Бібліотека Національного медичного університету імені О. О. Богомольця у системі комунікацій університету / Л. Папуша, Н. Острікова // Медичні бібліотеки України : досвід, традиції, інновації : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 20–21 травня 2020 р.) / Нац. наук. мед. б-ка України, Наук. б-ка Харківського нац. мед. ун-ту, Наук. б-ка Нац. фармацевт. ун-ту (м. Харків), Секція працівників мед. б-к УБА ; ред. кол. : Т. А. Остапенко [та ін.]. – Київ : ННМБУ ; Харків : ХНМУ, 2020. – С. 78–81.

2.2 Публікації про бібліотеку у книгах та брошурах

3. [Библиотека Киевского медицинского института : история и деятельность б-ки] // 150 лет Киевскому медицинскому институту / под ред. Е. И. Гончарука ; М-во здравоохранения СССР. – Киев : Здоровья, 1991. – С. 224–226.
4. Бойчак М. П. История Киевского военного госпиталя. Киевский госпиталь – учебная и научная база медицинского факультета Университета Св. Владимира и киевского военного госпиталя / М. П. Бойчак. – Киев : Пресса Украины, 2005. – 752 с. – Из кн. : [о библиотеке], с. 10.

5. Історія бібліотеки Університету / Л. О. Матюхіна, Л. С. Медяник ; Нац. мед. ун-т імені О. О. Богомольця. – Київ : [б. в.], 2016. – 4 с.
6. Навчально-методична робота : [про діяльність 6-ки НМУ імені О. О. Богомольця] // Підсумки діяльності Національного медичного університету імені О. О. Богомольця 2011/2012 навчальний рік : матеріали до спільного засідання Конф. трудового кол. та Вченої ради НМУ імені О. О. Богомольця / гол. ред. В. Ф. Москаленко. – Київ : Книга плюс, 2012. – С. 92–94.

2.3 Публікації про бібліотеку у періодичних виданнях

1989

7. Погорелова Т. Бібліотека і учбовий процес / Т. Погорелова // Медичні кадри. – 1989. – 5 січ. (№ 1).

1991

8. Дроздова Л. М. Її обрав колектив : [інтерв'ю з дир. 6-ки] / Л. М. Дроздова // Медичні кадри. – 1991. – 7 берез. (№ 6).

1998

9. Дроздова Л. М. У дарунок бібліотеці : [про подаровані видання викладачів ун-ту] / Л. М. Дроздова // Медичні кадри. – 1998. – 3 груд. (№ 22).

2010

10. Найбільша медична бібліотека України відзначила свій ювілей : [привітання від Ун-ту зав. 6-ки Матюхіної Л. О. та проф. Тишка О. Ф.] // Медичні кадри. – 2010. – 29 груд. (№ 19/20). – С. 7 (фото).

2015

11. Книжкова виставка [до Всесвітнього Дня здоров'я] // Медичні кадри. – 2015. – 30 квіт. (№ 7/8). – С. 5. (фото).
12. Паливода Р. До 100-річчя з Дня народження професора Ю. Й. Бернадського : науково-практична конференція «Сучасна стоматологія та щелепно-лицева хірургія» : [6-ка підготувала книжкову виставку друк. праць та видань Ю. Й. Бернадського] / Р. Паливода // Медичні кадри. – 2015. – 28 лют. (№ 3/4). – С. 14 (фото).

2017

13. Матюхіна Л. Бібліотека [НМУ імені О. О. Богомольця] як потужний інформаційний центр сучасності / Л. Матюхіна. – 2017. – 31 трав. (№ 9/10). – С. 7.

2018

14. Самусенко Т. К. До Всесвітнього Дня науки / Т. К. Самусенко // Медичні кадри. – 2018. – 30 листоп. (№ 17/18). – С. 5.

2020

15. Булаткіна Г. Хоча кордони на замку... : [про навчання у форматі on-line, про послуги 6-ки НМУ імені О. О. Богомольця під час дистанційного навчання] / Г. Булаткіна // Медичні кадри. – 2020. – Травень (№ 7/8). – С. 4.

2.4 Публікації про бібліотеку з електронних ресурсів

2014

16. Бібліотека НМУ повідомляє [Електронний ресурс] : [6-ка НМУ імені О. О. Богомольця координує свою роботу з 6-кою ДУ «Інституту травматології та ортопедії НАМН України». – Режим доступу : <http://nmuofficial.com/news/biblioteka->

nmu-povidomlyaye-6/ (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.

17. До 200-річчя з дня народження Великого Кобзаря : [захід за участю 6-ки НМУ імені О. О. Богомольця]. – Режим доступу : <http://nmuofficial.com/news/do-200> (дата звернення : 18.06.2021). – Назва з екрана.

2015

18. День інформації на тему : «Менеджмент і маркетинг у медицині та фармації. Соціальна психологія» у бібліотеці НМУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nmuofficial.com/news/den-informatsiyi-na-temu-menedzhment-i-marketyng-u-medytsyni-ta-farmatsiyi-2/> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
19. День фахівця на тему : «Маркетинг та менеджмент у медицині та фармації» [Електронний ресурс] : [захід у 6-ці НМУ імені О. О. Богомольця]. – Режим доступу : <http://nmuofficial.com/news/den-fahivtsya-na-temu-marketyng-ta-menedzhment-u-medytsyni-ta-farmatsiyi-2/> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.

2016

20. До дня спеціаліста [Електронний ресурс] : [про захід «Маркетинг та менеджмент на службі медицини та фармації» за участю 6-ки НМУ імені О. О. Богомольця]. – Режим доступу : <http://nmuofficial.com/news/do-dnya-spetsialista-2/> (дата звернення : 18.06.2021). – Назва з екрана.

2017

21. Лекція-тренінг для студентів – членів СНТ імені О. А. Киселя англійською мовою в університетській бібліотеці [Електронний ресурс] : [про ресурси та послуги іноземним студентам ун-ту]. – Режим доступу : <http://nmuofficial.com/news/lektsiya-trening-dlya-studentiv-chleniv-snt-imeni-okyselya-anglijskoyu-movoyu-v-universytetskij-bibliotetsi/> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.

com/news/lektsiya-trening-dlya-studentiv-chleniv-snt-imeni-okyselya-anglijskoyu-movoyu-v-universytetskij-bibliotetsi/ (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.

2018

22. Співробітники бібліотеки [НМУ імені О. О. Богомольця] взяли участь у Пленарному засіданні «Квітневої студентської наукової сесії – 2018» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/115> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
23. Відкрито новий бібліотечний комплекс [дві читальні зали та конференц-зал у 6-ці НМУ імені О. О. Богомольця] [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/114> (дата звернення : 18.06.2021). – Назва з екрана.
24. Всеукраїнська конференція «Гуманітарні виміри трансформації сучасної вищої медичної освіти» [Електронний ресурс] : [6-кою НМУ імені О. О. Богомольця підготовлено книжкову виставку «Гуманітарні виміри трансформації сучасної вищої медичної освіти» : Філософія вищої медичної освіти]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/20> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
25. День донора [Електронний ресурс] : [в чит. залі № 2 6-ки НМУ імені О. О. Богомольця проведено День донора]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/22> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
26. Загальні вимоги та правила складання бібліографічного списку літератури до наукових робіт. Бази даних літературних джерел : лекція-тренінг [про можливості 6-ки] [Електронний ресурс] / [підгот. Т. К. Самусенко]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/29> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
27. Засідання англomовного гуртка для стоматологів «English speaking klub for dentist : Teeth Fashion» [Електронний ре-

- курс] : [за участю 6-ки НМУ імені О. О. Богомольця]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/33> (дата звернення : 18.06.2021). – Назва з екрана.
28. Лекція на тему «Правила підготовки та оформлення звітів в інформаційно-бібліографічному пошуку» [Електронний ресурс] / [підгот. гол. бібліограф Т. К. Самусенко]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/38> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
29. Лекція-тренінг на тему «Правила складання оглядів літератури» [Електронний ресурс] : [підгот. гол. бібліограф Т. К. Самусенко]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/36> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
30. Науково-практична конференція «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» [Електронний ресурс] : [6-кою підготовлено книжкову виставку «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини»]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/19> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
31. Підвищення кваліфікації працівників бібліотек закладів вищої освіти за програмою «Академічна доброчесність та бібліотеки» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/125> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
32. Щорічна міжнародна науково-практична конференція до Всесвітнього дня здоров'я [Електронний ресурс] : [6-кою підготовлено книжкову виставку «Всесвітній день здоров'я. 70 років ВООЗ». – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/30> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
- 2019
33. Бібліотека : час змін – час дій ! : [6-ка НМУ імені О. О. Богомольця – офіційний партнер УБА]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/285> (дата звернення : 17.06.2021). – Назва з екрана.
34. 10-й міжнародний бібліотечний форум «Нова бібліотека – відповідальність кожного» [Електронний ресурс] : [у роботі форуму взяла участь зав. 6-ки Папуша Л.]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/303> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
35. Міжнародна науково-практична конференція «Релігія та медицина» [Електронний ресурс] : [спеціалісти 6-ки НМУ імені О. О. Богомольця організували книжкову виставку «Медицина та релігія». – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/269> (дата звернення : 17.06.2021). – Назва з екрана.
36. Навчання та обмін досвідом – найкраще натхнення для роботи [Електронний ресурс] : [зав. 6-ки НМУ імені О. О. Богомольця Папуша Л. В. та керівники структурних підрозділів з професійною поїздкою до Вінницького нац. мед. ун-ту імені М. І. Пирогова]. – Режим доступу : <http://library.vnmu.edu.ua/8728-2/> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
37. Оголошуємо збір літератури для військовослужбовців Збройних сил України [Електронний ресурс] : [6-ка НМУ імені О. О. Богомольця приєдналася до бібліотеч. челенджу зі збору книг для військовослужбовців Збройних Сил України]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/302> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
38. Основні напрями бібліографічної роботи : теорія і практика : семінар для бібліографів за участю бібліотеки НМУ імені О. О. Богомольця [на базі Нац. 6-ки України імені Ярослава Мудрого] [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/319> (дата звернення : 17.06.2021). – Назва з екрана.

39. Пам'яті чорнобильським героям [до 33-ї річниці аварії на ЧАЕС] [Електронний ресурс] : [про захід у б-ці НМУ імені О. О. Богомольця]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/261> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
40. Пленарне засідання щорічної Конференції УБА (Української Бібліотечної Асоціації) [на базі б-ки НМУ імені О. О. Богомольця] [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/323> (дата звернення : 18.06.2021). – Назва з екрана.
41. Презентація бібліографічного нарису «Коган-Ясний Віктор Мойсейович – терапевт, вчений» [Електронний ресурс] : [зав. б-ки НМУ імені О. О. Богомольця Л. В. Папуша у Нац. наук. мед. б-ці України]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/304> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
42. Презентація книги Лесі Орляк «Ти зробив усе, що зміг» [Електронний ресурс] : [захід у б-ці НМУ імені О. О. Богомольця]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/262> (дата звернення : 17.06.2021). – Назва з екрана.
43. 41-і наукові читання імені академіка О. О. Богомольця [Електронний ресурс] : [спеціалісти б-ки організували книжкову виставку «Олександр Олександрович Богомолець – біолог, патофізіолог, академік»]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/266-41-i> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
44. Творча зустріч з колегами [Електронний ресурс] : [спеціалісти б-ки НМУ імені О. О. Богомольця завітали з професійним візитом до Науково-технічної б-ки ім. Г. І. Денисенка Нац. техн. ун-ту України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/280> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.

45. VI з'їзд Української асоціації черепно-щелепно-лицевих хірургів [Електронний ресурс] : [б-ка НМУ імені О. О. Богомольця здійснила інформ. супровід]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/263> (дата звернення : 18.06.2021). – Назва з екрана.

2020

46. Бібліотека НМУ – на рівні сучасних вимог [Електронний ресурс] // Медичні кадри. – 2020. – 09 листоп. – Режим доступу : <http://nmuofficial.com/news/biblioteka-nmu-na-rivni-suchasnyh-vymog/> (дата звернення : 21.06.2021). – Назва з екрана.
47. 10 листопада – Всесвітній день науки в ім'я миру та розвитку (World Science Day for Peace and Development) [Електронний ресурс] : [б-ка НМУ імені О. О. Богомольця підготувала відеоролик про відзначення Всесвітнього дня науки]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/410-10> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
48. Звіт про роботу бібліотеки Національного медичного університету імені О. О. Богомольця за 2020 рік [Електронний ресурс] : [річний звіт] / Бібліотека НМУ імені О. О. Богомольця ; затв. проректор з наук.-пед. та навч. роботи НМУ імені О. О. Богомольця проф. О. М. Власенко, [керівник Л. В. Папуша, підгот. Н. В. Острікова]. – Київ, 2021. – 32 с. – Режим доступу : [http://ir.librarynmu.com/bitstream/123456789/2295/1/zvit za 2020.pdf](http://ir.librarynmu.com/bitstream/123456789/2295/1/zvit%20za%2020.pdf) (дата звернення : 18.06.2021). – Назва з екрана.
49. Зустріч-спогад з Галиною Олександрівною Гончарук, вдовою Євгена Гнатовича Гончарука у бібліотеці [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
50. Працівники бібліотеки з книжковими подарунками завітали до педіатричного відділення НДСЛ «Охматдит» [Елек-

тронний ресурс] : [акція в Міжнар. день дарування книг]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/345> (дата звернення : 17.06.2021). – Назва з екрана.

51. Розширено можливості інформаційно-пошукової системи бібліотеки [Електронний ресурс] : [про Імідж-каталог праць науково-педагогічного складу НМУ імені О. О. Богомольця]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/338> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
52. Святкова зустріч з нагоди Міжнародного дня рідної мови [Електронний ресурс] : [за участю б-ки НМУ імені О. О. Богомольця]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/349> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
53. 30 вересня – Всеукраїнський день бібліотек. Професійне свято відзначає і Бібліотека НМУ імені О. О. Богомольця [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/404-30> (дата звернення : 21.06.2021). – Назва з екрана.

2021

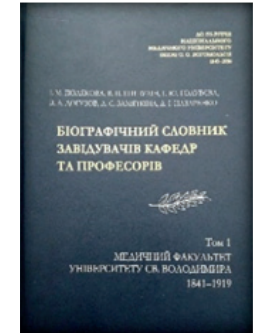
54. «Бібліотека. Інформація. Суспільство» : онлайн-семінар за участю спеціалістів Бібліотеки НМУ імені О. О. Богомольця [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/495> (дата звернення : 18.11.2021). – Назва з екрана.
55. Бібліотека НМУ взяла участь в благодійному аукціоні книжок «Героям зуби» [Електронний ресурс] : [аукціон створений на підтримку волонтер. стоматології Тризуб дентал]. – Режим доступу : librarynmu.com/novyny/455 (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
56. Бібліотека НМУ імені О. О. Богомольця визначена базовою для проходження виробничої практики студентів КНУКіМ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/434> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.

57. Бібліотека НМУ імені О. О. Богомольця до Міжнародного дня стоматолога [Електронний ресурс] : [про книжкову виставку «Бібліотека НМУ імені О. О. Богомольця до Міжнарод. дня стоматолога»]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/437> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
58. 20 травня – Всесвітній день вишиванки Земля наших предків – для наших нащадків. Бережімо культурну спадщину та екологію [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/490-20> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
59. День знань : [відеоролик]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/541> (дата звернення : 18.11.2021). – Назва з екрана.
60. До 180-річчя НМУ імені О. О. Богомольця «Професор В. Ф. Войно-Ясенецький (святитель Лука) – видатний хірург і духовний діяч» : до 60-річчя від дня смерті [Електронний ресурс] : [спеціалістами б-ки НМУ імені О. О. Богомольця підготовлено книжкову виставку]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/504> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.
61. 3 любов'ю до України : 30-річчю Незалежності України присвячується : [відеоролик]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/537> (дата звернення : 18.11.2021). – Назва з екрана.
62. Запрошуємо студентів Національного медичного університету імені О. О. Богомольця до нової ініціативи бібліотеки «Онлайн хаб неформальної освіти»! [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/588> (дата звернення : 18.11.2021). – Назва з екрана.

63. Папуша Л. В. Книга була і залишається незамінним супутником людини, її мовчазним радником, невичерпним джерелом мудрості та знань : [про б-ку НМУ імені О. О. Богомольця як сучасний інформ. центр] [Електронний ресурс] / Л. В. Папуша. – Режим доступу : <http://nmuofficial.com/news/knyga-bula-i-zalyshayetsya-nezaminnym-suputnykom-lyudyny-yiyi-movchaznym-radnykom-nevycherpnym-dzherelom-mudrosti-ta-znan-l-v-papusha-do-vsesvitnogo-dnya-knygy-ta-avtorskogo-prava/> (дата звернення : 21.06.2021). – Назва з екрана.
64. 30 вересня – Всеукраїнський день бібліотек. Бібліотека НМУ імені О. О. Богомольця в цифрах. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/560-30> (дата звернення : 18.11.2021). – Назва з екрана.
65. Участь Бібліотеки НМУ імені О. О. Богомольця у XX-й Міжнародній науково-практичній конференції «Тенденції розвитку медичних бібліотек України і виклики сучасного інформаційного суспільства» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/489> (дата звернення : 24.06.2021.) – Назва з екрана.
66. Роботу бібліотеки НМУ імені О. О. Богомольця презентувала директор Людмила Папуша. Вона виступила з презентацією «Бібліотека НМУ імені О. О. Богомольця : нова концепція розвитку, пріоритетні напрями діяльності».
67. Участь працівників методико-бібліографічного відділу бібліотеки НМУ імені О. О. Богомольця у серії вебінарів про можливості ресурсів компанії Clarivate [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/novyny/453> (дата звернення : 24.06.2021). – Назва з екрана.

2.5 Біографічні словники

68. Біографічний словник завідувачів кафедр та професорів : науково-біографічне видання з історичним нарисом : до 175-річчя Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, 1841–2016. У 2 т. Т. 1. Медичний факультет Університету Св. Володимира, 1841–1919 / І. М. Полякова [та ін.] ; за ред. : К. М. Амосової, Я. В. Цехмістера. – Вид. 5-те, оновл. та доопрац. – Київ : Авіцена, 2016. – 192 с. : іл.

Біографічний словник професорів, що працювали в Києві протягом 175 років на терені вищої медичної освіти, є п'ятим, оновленим, доопрацьованим науково-біографічним виданням з історичним нарисом у двох томах. Це найповніше видання, що містить понад 500 біографічних статей завідувачів кафедр, професорів медичного Університету Св. Володимира, Київського медичного інституту, Національного медичного університету імені О. О. Богомольця з портретними фотографіями. Том 1 містить біографічні довідки професорів, що працювали в 1841–1919 роках. Видання призначене для істориків медицини, студентів, викладачів медичних вузів та інших.

69. Біографічний словник завідувачів кафедр та професорів від медичного факультету Університету Св. Володимира до Національного медичного університету імені О. О. Богомольця 1841–2011. У 2 кн. Кн. 1. Вчені медичного факультету Університету Св. Володимира – засновники вітчизняної медицини та вищої

медичної школи (1841–1919) : короткі біогр. нариси та бібліогр. / В. Ф. Москаленко, Я. В. Цехмістер, І. М. Полякова ; [за ред. В. Ф. Москаленка]. – Вид. 4-те, оновл. та доопрац. – Київ : Авіцена, 2011. – 249 с. : іл.

Словник є четвертим оновленим, доопрацьованим виданням у 2-х книгах; представляє читачам біографічні нариси про науково-педагогічну діяльність вчених від медичного факультету Університету Св. Володимира до Національного медичного університету імені О. О. Богомольця (1841–2011): у книзі 1 «Вчені медичного факультету Університету Св. Володимира – засновники вітчизняної медицини та вищої медичної школи (1841–1919)» – 92 нариси, 74 фотографії, біля 600 наукових праць вчених, 127 джерел літератури.

70. Біографічний словник завідувачів кафедр та професорів від медичного факультету Університету Св. Володимира до Національного медичного університету імені О. О. Богомольця 1841–2011. У 2 кн. Кн. 2. Національний медичний університет імені О. О. Богомольця : традиції розвитку (1921–2011). Біографічний словник / В. Ф. Москаленко, Я. В. Цехмістер, І. М. Полякова ; [за ред. В. Ф. Москаленка]. – Вид. 4-те, оновл. та доопрац. – Київ : Авіцена, 2011. – 332 с. : іл.

Словник є четвертим оновленим, доопрацьованим виданням у 2-х книгах. У книзі 2 «Національний медичний університет імені О. О. Богомольця: традиції розвитку (1921–2011)» представлено 428 нарисів, 375 фотографій, до біографій додається бібліографія, яка охоплює близько 2200 наукових праць вчених, понад 300 літературних джерел про них. Наприкінці

книги вміщено іменний покажчик персоналій. Словник призначений історикам медицини, випускникам, студентам та викладачам медичних вузів.

71. Вчені-медики НМУ імені О. О. Богомольця – учасники Другої світової війни : біографічний довідник / уклад. : Л. В. Папуша, Х. М. Дмитрієва, О. В. Ключніченко, Л. С. Медяник ; Бібліотека НМУ імені О. О. Богомольця. – Київ, 2021. – 186 с. : порт. – До 180-річчя заснування НМУ імені О. О. Богомольця.

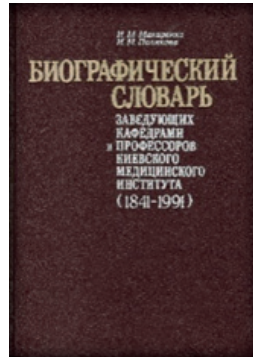
У біографічному довіднику представлено історико-біографічні нариси вчених-медиків Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, які своєю героїчною працею у період Другої світової війни наближали день Перемоги. Це біографія 142 безпосередніх учасників тих подій, які не тільки надавали практичну медичну допомогу тисячам пораненим солдатам, воювали у різних військових формуваннях Радянської армії, а й зуміли у цей важкий час здійснювати наукові відкриття й успішно впроваджувати їх задля збереження життя й здоров'я людства.

72. Декани медичного факультету Університету Св. Володимира (Національного медичного університету імені О. О. Богомольця), 1841–1919 : біогр. нариси та бібліогр. / В. Г. Коляденко [та ін.] / за ред. В. Ф. Москаленко. – Київ : Авіцена, 2011. – 152 с. : іл.

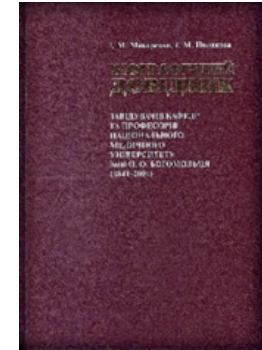
У книзі подано 15 біографічних нарисів про діяльність деканів медичного факультету Університету Св. Володимира, що припадає в основному на другу половину XIX ст. до прийнятої хронологічної межі кінця 1919 року. До бібліографічних нарисів додається бібліографія, яка охоплює 175 назв наукових праць вчених та 122 літературних джерел про них. Видання супроводжується 46 фотографіями та 42 ілюстраціями історичних подій того часу. Книгу адресовано всім, хто цікавиться історією медицини, і, особливо історією становлення та розвитку вітчизняної вищої медичної освіти, науковцям, викладачам, студентам-медикам, для яких книга може бути корисною при вивченні курсу історії медицини.

73. Макаренко И. М. Биографический словарь заведующих кафедрами и профессоров Киевского медицинского института (1841–1991) / И. М. Макаренко, И. М. Полякова. – Киев : Здоровья, 1991. – 160 с. : ил.

Видання присвячене 150-літньому ювілею найстарішого і найбільшого медичного вузу країни – Київського медичного інституту, містить короткі відомості про життя та діяльність більше 400 вчених. Представлені короткі біографії вчених, шляхи наукового пошуку та росту, головним чином в період їхньої діяльності в Київському медичному інституті. У додатках вміщено відомості про завідувачів кафедр, ректорів і деканів, а також про кількість студентів і випускників за 150 років діяльності інституту. Книга ілюстрована портретами вчених, багато з яких публікуються вперше.

74. Макаренко И. М. Биографический довідник завідувачів кафедр та професорів Національного медичного університету імені О. О. Богомольця (1841–2001) / И. М. Макаренко, И. М. Полякова. – Вид. 2-ге, переробл. і допов. – Київ : Століття, 2001. – 208 с. : іл.

Довідник є другим переробленим та доповненим виданням і представляє читачам 500 біографічних нарисів вчених університету. Внесені уточнення і доповнення в біографії, які увійшли в перше видання, головним чином завдяки використанню понад 300 нових літературних джерел та понад 65 нових біографій за останні 10 років. Наприкінці книги вміщено іменний покажчик персоналій учених. Книга має близько 200 портретів. Довідник розрахований на студентів, науковців та лікарів.

75. Москаленко В. Ф. Биографічний словник завідувачів кафедр та професорів Національного медичного Національного медичного університету імені О. О. Богомольця (1841–2006) / В. Ф. Москаленко, И. М. Полякова. – Вид. 3-тє, випр. і допов. – Київ : Книга плюс, 2006. – 304 с. : іл.

Словник є третім доповненим, уточненим, доопрацьованим виданням і представляє читачам 541 біографічний нарис вчених університету. До біографії додається бібліографія, яка охоплює понад 2500 наукових праць вчених та близько 400 літературних джерел про них. Книгу ілюструють 370 фотографій, багато з яких публікуються вперше. Наприкінці книги вміщено іменний покажчик персоналій. Словник призначений історикам медицини, випускникам, студентам та викладачам.

2.6 Біобібліографічні покажчики

76. Академік Ромоданов Андрій Петрович – розбудовник української нейрохірургії : до 100-річчя від дня народження : біобібліогр. покажч. / НМУ імені О. О. Богомольця, Бібліотека ; [упоряд. : Л. В. Папуша, Л. С. Медяник, Н. В. Острікова ; бібліогр. ред. О. В. Ключніченко : відп. за вип. Л. В. Папуша]. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2020. – 64 с. – Режим доступу : http://ir.librarynmu.com/bitstream/123456789/2149/1/Romodanov_AP.pdf. (дата звернення : 25.06.2021).

Біобібліографічний покажчик із серії «Ювілеї особистостей» присвячено ювілею А. П. Ромоданова, видатного українського ученого, академіка, хірурга, основоположника української школи нейрохірургії. У виданні систематизовано наукові праці ученого. Це монографії, навчальні посібники, статті у фахових періодичних виданнях, електронний ресурс, література про А. П. Ромоданова. Покажчик адресовано науковцям, аспірантам, докторантам, викладачам ЗВМО, студентам та всім, хто цікавиться питаннями ендovasкулярної нейрорентгенохірургії, нейротравматології, функціональної та відновної нейрохірургії.

77. Олександр Миколайович Науменко : життя у служінні людям, науці та освіті : біобібліогр. покажч. / НМУ імені О. О. Богомольця, Бібліотека ; [упоряд. : Л. В. Папуша, Н. В. Острікова ; бібліогр. ред. О. В. Ключніченко ; літ. ред. О. П. Голінатий ; відп. за вип.

Л. В. Папуша]. – Київ : [б. в.], 2020. – 61 с. – Режим доступу : https://librarynmu.com/files/Naumenko_date.pdf. (дата звернення : 25.06.2021).

Біобібліографічний покажчик із серії «Ювілеї особистостей» присвячено науковій та професійній діяльності Олександра Миколайовича Науменка, доктора медичних наук, професора, першого проректора з науково-педагогічної роботи та післядипломної освіти НМУ імені О. О. Богомольця, заслуженого лікаря України, відмінника освіти України. У виданні представлено науковий доробок ученого : монографії, підручники, навчальні посібники, статті в продовжуваних та періодичних виданнях, матеріалах конференцій. Покажчик адресовано науковцям, аспірантам, докторантам, викладачам ЗВМО, студентам та всім, хто цікавиться питаннями медицини, зокрема оториноларингології.

78. Канюра Олександр Андрійович – професор, науковець, громадський діяч, політик, заслужений лікар України : біобібліогр. покажч. / НМУ імені О. О. Богомольця, Бібліотека ; [упоряд. : Л. В. Папуша, Н. В. Острікова ; бібліогр. ред. О. В. Ключніченко ; літ. ред. Н. П. Литвиненко ; відп. за вип. Л. В. Папуша]. – Київ, 2021. – 40 с. – (Серія «Ювілеї особистостей»).

Біобібліографічний покажчик із серії «Ювілеї особистостей» присвячено науковій та професійній діяльності Канюри Олександра Андрійовича, проректора з науково-педагогічної та лікувальної роботи НМУ імені О. О. Богомольця, доктора медичних наук, професора, заслуженого лікаря України. У виданні представлено бібліографію наукових праць ученого,

біографічні матеріали, вітання колег. Показчик адресовано науковцям, аспірантам, докторантам, викладачам ЗВМО, студентам та всім, хто цікавиться питаннями медицини, зокрема стоматології.

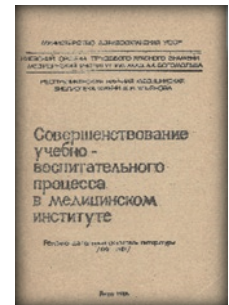
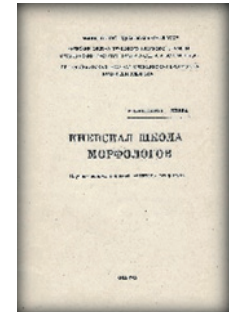
79. Фліс Петро Семенович – лікар-стоматолог, ортопед і ортодонт, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри ортодонції та пропедевтики ортопедичної стоматології НМУ імені О. О. Богомольця, заслужений діяч науки і техніки України : біобібліогр. показч. / НМУ імені О. О. Богомольця, Бібліотека, Кафедра ортодонції та пропедевтики ортопедичної стоматології : [упоряд. : Л. В. Папуша, Н. В. Острікова ; бібліогр. ред. О. В. Ключніченко ; літ. ред. О. П. Голінатий ; відп. за вип. Л. В. Папуша]. – Київ, 2021. – 134 с. – (Серія «Ювілеї особистостей») – Режим доступу : <https://librarynmu.com/images/PDFfile/Flis.pdf>

Біобібліографічний показчик із серії «Ювілеї особистостей» присвячено науковій та професійній діяльності Фліса Петра Семеновича, стоматолога-ортопеда і ортодонта, доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри ортодонції та пропедевтики ортопедичної стоматології НМУ імені О. О. Богомольця, заслуженого діяча науки і техніки України. У виданні представлено науковий доробок ученого за період з 1986 по 2021 рр. Показчик адресовано науковцям, аспірантам, докторантам, викладачам ЗВМО, студентам та всім, хто цікавиться питаннями медицини, ортодонції зокрема.

2.7 Бібліографічні показчики літератури

80. Киевская школа морфологов : науч.-вспом. указ. лит. / сост. : И. М. Полякова, А. А. Райгородецкая, Г. С. Хоменко ; М-во здравоохранения УССР, Киевский ордена Трудового Красного Знамени Мед. ин-т имени акад. А. А. Богомольца, Респ. науч. мед. б-ка имени Д. И. Ульянова ; [отв. за вып. Р. И. Павленко]. – Киев : [б. в.], 1982. – 33 с. – (К 1500-летию г. Киева).
81. Киевская школа терапевтов : науч.-вспом. указ. лит. / сост. : И. М. Полякова, А. А. Райгородецкая ; М-во здравоохранения УССР, Киевский ордена Трудового Красного Знамени Мед. ин-т имени акад. А. А. Богомольца, Респ. науч. мед. б-ка имени Д. И. Ульянова ; [отв. за вып. Р. И. Павленко]. – Киев : [б. в.], 1981. – 31 с. – (К 140-летию Киевского медицинского института).
82. Совершенствование учебно-воспитательного процесса в медицинском институте : рек. указ. лит. (1981–1987) / сост. И. М. Полякова, Г. С. Хоменко, В. П. Мозговая ; М-во здравоохранения УССР, Киевский ордена Трудового Красного Знамени Мед. ин-т имени акад. А. А. Богомольца, Респ. науч. мед. б-ка имени Д. И. Ульянова ; [отв. за вып. : А. Г. Кляцкий, Р. И. Павленко]. – Киев : [б. в.], 1988. – 188 с.
83. Философские вопросы медицины и биологии. Вып. 2 : рек. библиогр. указ. (1963–1969 гг.) / Киев. мед. ин-т имени акад.

А. А. Богомольца ; сост. : А. А. Райгородецкая, Б. Я. Заславская. – Киев, 1970. – 46 с.*

84. Философские вопросы медицины и биологии : рек. библиогр. указ. (1970–1973 гг.) / Киев. мед. ин-т имени акад. А. А. Богомольца ; сост. И. М. Полякова. – Киев, 1975. – 47 с.*
85. Чорнобильська катастрофа крізь призму часу (радіологічні та медичні наслідки чорнобильської катастрофи [Електронний ресурс] : рек. покажч. літ. / НМУ імені О. О. Богомольця, Бібліотека ; уклад. : Т. К. Самусенко. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2019. – 42 с. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/files/20190503.pdf> (дата звернення : 25.06.2021). – Назва з екрана.

2.8 Календарі знаменних і пам'ятних дат

86. Вчені-медики НМУ імені О. О. Богомольця : ювілеї 2020 року [Електронний ресурс] : календар знаменних і пам'ятних дат / [уклад. : Н. В. Острікова, Л. С. Медяник, Л. В. Галицька ; відп. за вип. Л. В. Папуша]. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2019. – 16 с. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/files/2020.pdf> (дата звернення: 25.06.2021). – Назва з екрана.

87. Вчені-медики НМУ імені О. О. Богомольця : ювілеї 2021 року [Електронний ресурс] : календар знаменних і пам'ятних дат / НМУ імені О. О. Богомольця, Бібліотека ; [уклад. : О. Ключніченко, Т. Самусенко, Н. Острікова, Л. Медяник ; відп. за вип. Л. Папуша]. – Київ : [Б-ка НМУ імені

О. О. Богомольця], 2020. – 18 с. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/files/2021.pdf> (дата звернення : 25.06.2021). – Назва з екрана.

88. Вчені-медики НМУ імені О. О. Богомольця : ювілеї 2022 року : календар знаменних і пам'ятних дат / НМУ імені О. О. Богомольця, Бібліотека ; [уклад. : О. Ключніченко, Л. Медяник ; відп. за вип. Л. Папуша]. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2021. – 22 с.

89. Календар знаменних і пам'ятних дат на 2022 рік / НМУ імені О. О. Богомольця, Бібліотека ; [уклад. : Л. С. Медяник ; відп. за вип. Л. В. Папуша]. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2021. – 13 с.

2.9 Інформаційні списки літератури

90. Визнаний фахівець у галузі ортопедії та травматології : до 60-річчя від дня народження Бур'янова Олександра Анатолійовича, відомого вченого-дослідника та експериментатора [Електронний ресурс] : інформ. список літ. / НМУ імені О. О. Богомольця, Бібліотека ; [уклад. : О. В. Ключніченко, Т. К. Самусенко ; ред. Н. В. Острікова ; відп. за вип. Л. В. Папуша]. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2020. – 19 с. – (Серія «Ювілеї особистостей»). – Режим доступу : https://drive.google.com/file/d/1s_KqJnj2KKzXV6GZ-K6vcWQzW2XZXeu4s/view (дата звернення : 25.06.2021). – Назва з екрана.

91. Волосовець Олександр Петрович – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри педіатрії № 2 Національного медичного університету імені О. О. Богомольця : до 60-річчя від дня народження [Електронний ресурс] : інформ. список літ. / НМУ імені О. О. Богомольця, бібліотека ; [уклад. О. В. Ключніченко. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2021. – 35 с. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/images/Spysok.pdf> (дата звернення : 08.11.2021). – Назва з екрана.
92. До 95-річчя від дня народження Ніни Павлівни Максютіної [Електронний ресурс] : [список літ.] / НМУ імені О. О. Богомольця, бібліотека ; [уклад. : О. В. Ключніченко]. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2020. – 6 с. – Режим доступу : <https://drive.google.com/file/d/1OSqyHPWbplrbp1Qmp2v6xvW6Gpfw9D/view> (дата звернення : 25.06.2021). – Назва з екрана.
93. Доктор медичних наук, професор кафедри фармакології та клінічної фармакології Національного медичного університету імені О. О. Богомольця – Надія Олександрівна Горчакова : до ювілею від дня народження [Електронний ресурс] : інформ. список літ. / НМУ імені О. О. Богомольця, бібліотека ; [уклад. : О. В. Ключніченко ; ред. Н. В. Острікова ; відп. за вип. Л. В. Папуша]. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2021. – 26 с. – (Серія «Ювілеї особистостей»). – Режим доступу : <https://librarynmu.com/files/GorchakovaNO.pdf> (дата звернення : 25.06.2021). – Назва з екрана.
94. Дослідник і експериментатор в галузі анестезіології та реаніматології : до 95-річчя від дня народження Чепкого Леонарда Петровича, відомого вченого в історії української медицини [Електронний ресурс] : інформ. список літ. / НМУ імені О. О. Богомольця, бібліотека ; [уклад. : О. В. Ключніченко, Т. К. Самусенко ; ред. Н. В. Острікова ;

- ва ; відп. за вип. Л. В. Папуша]. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2020. – 16 с. – (Серія «Ювілеї особистостей»). – Режим доступу : https://drive.google.com/file/d/10t1oMk913XpHtI_wBd_NwRgC2oIEfxft/edit (дата звернення : 25.06.2021). – Назва з екрана.
95. [Кефелі Ігор Євгенович] : 100 років від дня народження [Електронний ресурс] : [список літ.] / НМУ імені О. О. Богомольця, бібліотека ; [уклад. : О. В. Ключніченко, Т. К. Самусенко]. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2020. – 4 с. – Режим доступу : <https://drive.google.com/file/d/10xxjy4Ehtz7DTrzddqRw3bBYy74UM8oc/view> (дата звернення : 25.06.2021). – Назва з екрана.
96. Лікар-хірург, висококваліфікований спеціаліст : до 55-річчя від дня народження Іоффе Олександра Юлійовича, відомого вченого в галузі вітчизняної медицини [Електронний ресурс] : інформ. список літ. / НМУ імені О. О. Богомольця, бібліотека ; [уклад. : О. В. Ключніченко, Т. К. Самусенко ; ред. Н. В. Острікова ; відп. за вип. Л. В. Папуша]. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2020. – 13 с. – (Серія «Ювілеї особистостей»). – Режим доступу : https://drive.google.com/file/d/1idmb2Bu4_NJx1C1L7K8CDLucx2WjcNiU/view (дата звернення : 25.06.2021). – Назва з екрана.
97. Бібліографія наукових праць. Міхньов Володимир Анатолійович : до 80-річчя з дня народження [Електронний ресурс] / [НМУ імені О. О. Богомольця, бібліотека ; Інформ.-бібліогр. Відділ ; уклад. : О. В. Ключніченко, Т. К. Самусенко]. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2020. – 6 с. – (Серія «Ювілеї особистостей»). – Режим доступу : https://drive.google.com/file/d/1oJT6sfC6pZBW_0jg7BgDOrF7_18lMbL2/edit (дата звернення : 25.06.2021). – Назва з екрана.
98. Пером і скальпелем : Федір Олексійович Тишко, доктор медичних наук, професор кафедри оториноларингології,

- Заслужений діяч науки і техніки України [Електронний ресурс] : інформ. список літ. / НМУ імені О. О. Богомольця, Бібліотека ; [уклад. : О. В. Ключніченко ; ред. Н. В. Острікова ; відп. за вип. Л. В. Папуша]. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2021. – 15 с. – (Серія «Ювілеї особистостей»). – Режим доступу : http://ir.librarynmu.com/bitstream/123456789/2187/1/%d0%a2%d0%b8%d1%88%d0%ba%d0%be%d1%81%d0%bf%d0%b8%d1%81%d0%be%d0%ba_2020.pdf (дата звернення : 25.06.2021). – Назва з екрана.
99. Проректор з науково-педагогічної роботи, міжнародних зв'язків та європейської інтеграції, доктор медичних наук, професор кафедри офтальмології – Скрипник Рімма Леонідівна : до 60-річчя від дня народження [Електронний ресурс] : інформ. список літ. / НМУ імені О. О. Богомольця, Бібліотека ; [уклад. : О. В. Ключніченко, Т. К. Самусенко ; ред. Н. В. Острікова ; відп. за вип. Л. В. Папуша]. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2020. – 15 с. – (Серія «Ювілеї особистостей»). – Режим доступу : https://librarynmu.com/files/Skrypnik_RL.pdf (дата звернення : 25.06.2021). – Назва з екрана.
100. Справа, якій служиш : Ольга Анатоліївна Голубовська [Електронний ресурс] : інформ. список літ. / НМУ імені О. О. Богомольця, Бібліотека ; [уклад. : О. В. Ключніченко ; ред. Н. В. Острікова ; відп. за вип. Л. В. Папуша]. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2020. – 19 с. – (Серія «Ювілеї особистостей»). – Режим доступу : https://drive.google.com/file/d/1JDkEwXx985r7hX-YQapWi_YqdU3Y4S-dT/view (дата звернення : 25.06.2021). – Назва з екрана.
101. Туберкульоз, його лікування та профілактика [Електронний ресурс] : інформ. список літ. / НМУ імені О. О. Богомольця, Бібліотека ; [уклад. : О. В. Ключніченко ; ред. Н. В. Острікова ; відп. за вип. Л. В. Папуша]. – Київ : [Б-ка
- НМУ імені О. О. Богомольця], 2021. – 25 с. – (Серія «Ювілеї особистостей»). – Режим доступу : <https://librarynmu.com/files/04.pdf> (дата звернення : 25.06.2021). – Назва з екрана.
102. Фахівець в галузі клінічної імунології та алергології : до 80-річчя від дня народження Казмірчук Віри Євстафіївни, знаного вченого в історії української медицини [Електронний ресурс] : інформ. список літ. / НМУ імені О. О. Богомольця, Бібліотека ; [уклад. : О. В. Ключніченко, Т. К. Самусенко ; ред. Н. В. Острікова ; відп. за вип. Л. В. Папуша]. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2020. – 13 с. – (Серія «Ювілеї особистостей»). – Режим доступу : <https://drive.google.com/file/d/1vpKIPhs7ZEz449b7OfYgTwCPVj4tgNE/view> (дата звернення : 25.06.2021). – Назва з екрана.
103. Фахівець в галузі психіатрії та наркології : до 70-річчя від дня народження Напреєнка Олександра Костянтиновича знаного вченого в історії української медицини [Електронний ресурс] : інформ. список літ. / НМУ імені О. О. Богомольця, Бібліотека ; [уклад. : О. В. Ключніченко, Т. К. Самусенко ; ред. Н. В. Острікова ; відп. за вип. Л. В. Папуша]. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2020. – 13 с. – (Серія «Ювілеї особистостей»). – Режим доступу : <https://drive.google.com/file/d/1ERUzaJuEFq-s9xQqEZODpmWDq-FGn-si/view> (дата звернення : 25.06.2021). – Назва з екрана.
104. Філолог-латиніст, письменник, історик античного спорту : до 90-річчя від дня народження Юрія Вадимовича Шаніна [Електронний ресурс] : інформ. список літ. / НМУ імені О. О. Богомольця, Бібліотека ; [уклад. : О. В. Ключніченко, Т. К. Самусенко]. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2020. – 11 с. – (Серія «Ювілеї особистостей»). – Режим доступу : https://drive.google.com/file/d/1RYfg4iqQFCCKu2szTz_KQme6g8DNKPef/view (дата звернення : 25.06.2021). – Назва з екрана.

105. Яворовський Олександр Петрович – академік НАМН України, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри гігієни та екології № 2 Національного медичного університету імені О. О. Богомольця : до 70-річчя від дня народження [Електронний ресурс] : інформ. список літ. / НМУ імені О. О. Богомольця, Бібліотека ; [уклад. О. В. Ключніченко. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2021. – 42 с. – Режим доступу : <https://librarynmu.com/images/PDFfile/Yavorovskyy.pdf> (дата звернення : 08.11.2021). – Назва з екрана.

ФОТОГАЛЕРЕЯ

Читальна зала
(Фізико-хімічний корпус НМУ імені О.О. Богомольця),
фото 2019 р.

Читальна зала
(Фізико-хімічний корпус НМУ імені О.О. Богомольця),
фото 2019 р.

Читальна зала
(Фізико-хімічний корпус НМУ
імені О.О. Богомольця),
фото 2021 р.

Читальна зала
(Фізико-хімічний корпус НМУ
імені О.О. Богомольця),
фото 2021 р.

Читальна зала
(Фізико-хімічний
корпус НМУ
імені
О.О. Богомольця),
фото 2021 р.

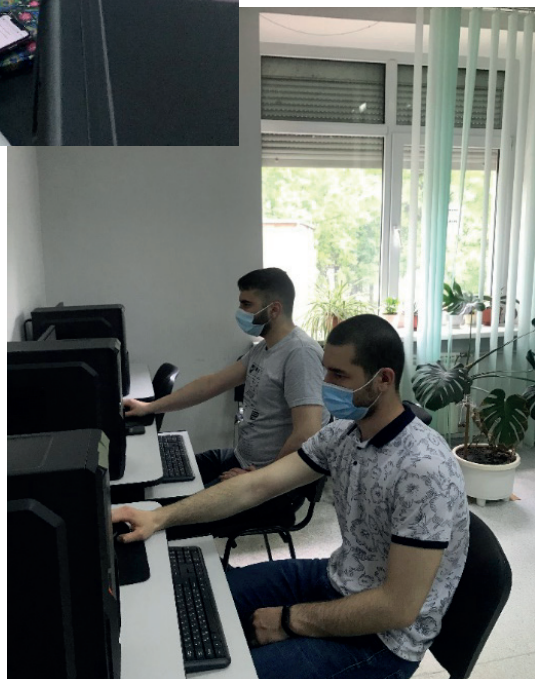

Відділ обслуговування навчальною літературою
(Фізико-хімічний корпус НМУ імені О.О. Богомольця),
фото 2021 р.

Інтернет-центр
(комп'ютерний клас)
(підготовка
студентів-іноземців
до інтегрованого
ліцензійного іспиту
«КРОК», *фото 2021 р.*)

На фото партійна
організаторка
Бібліотеки
К.Й. Тарцинська
(близько 1980–1985 рр.)

Співробітники Бібліотеки НМУ імені О.О. Богомольця
2015 р.

Співробітники Бібліотеки НМУ імені О.О. Богомольця
2017 р.

Співробітники Бібліотеки НМУ імені О.О. Богомольця
2019 р.

Співробітники Бібліотеки НМУ імені О.О. Богомольця
2021 р.

Директорка Бібліотеки Л.В. Папуша із своєю заступницею Н.В. Остріковою
2020 р.

ВИСТАВКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕКИ

Книжкова виставка з нагоди 72-ї річниці Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні
(2017 р.)

Книжкова виставка «Психічне здоров'я і депресії» з нагоди Всесвітнього дня здоров'я
(2017 р.)

Книжкові виставки «Охорона праці в Україні: проблеми та шляхи їх розв'язання» й «Правові та етичні засади охорони праці», представлені на лекції, присвяченій Всесвітньому дню охорони праці
(2017 р.)

Книжкова
виставка
«Всесвітній день
здоров'я.
70 років ВООЗ»
(2018 р.)

Книжково-ілюстративна
виставка «Гуманітарні
виміри трансформації
сучасної вищої медичної
освіти: Філософія вищої
медичної освіти»
(2018 р. Всеукраїнська
конференція
«Гуманітарні виміри
трансформації сучасної
вищої медичної освіти»)

Стенд «Шлях довжиною в 100 років» (1919–2019), книжково-ілюстративні
виставки: «Історія кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої
хірургії НМУ», «Сучасна черепно-щелепно-лицева хірургія»
(VI з'їзд Української асоціації черепно-щелепно-лицевих хірургів,
присвячений 100-чю кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої
хірургії НМУ, 2019 р.).

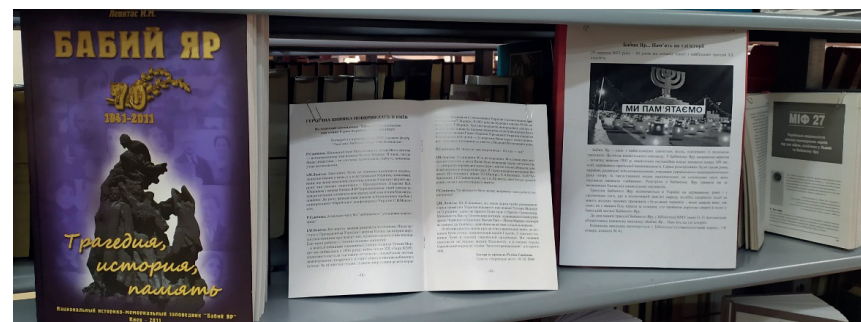

Книжкова виставка
до Дня української мови
та писемності
(2021 р.)

Книжкова виставка до Міжнародного дня офтальмології
(2021 р.)

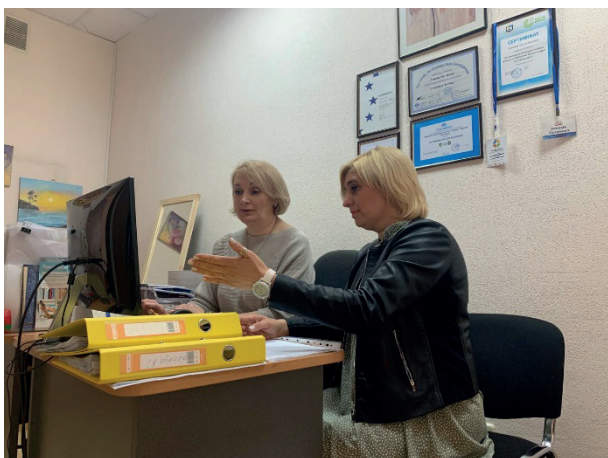
Книжкова
виставка до
Всесвітнього дня
анестезіолога
(2021 р.)

Книжкова викладка до Дня пам'яті трагедії Бабиного Яру
(2021 р.)

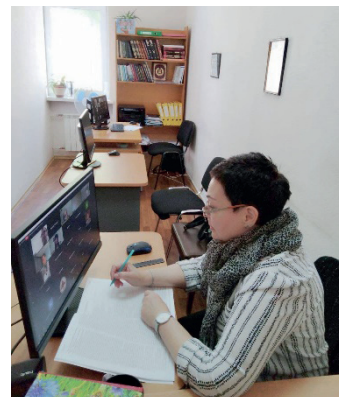
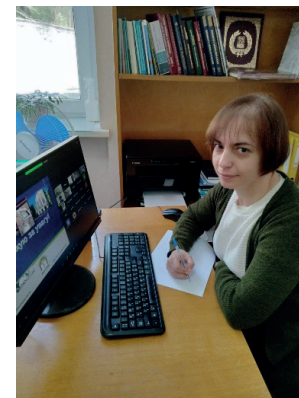
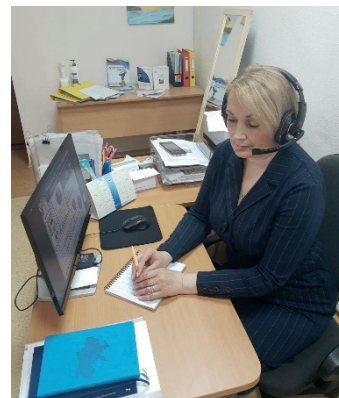
ПРОФЕСІЙНЕ ЗРОСТАННЯ СПЕЦІАЛІСТІВ БІБЛІОТЕКИ

(участь у конференціях, семінарах, тренінгах)

Участь у роботі XX-ї Міжнародної науково-практичної конференції
«Тенденції розвитку медичних бібліотек України і виклики сучасного
інформаційного суспільства»

*(директорка Бібліотеки Л.В. Папуша
та заступниця директора Н.В. Острікова), 2021 р.*

Участь у роботі онлайн-семінару
«Бібліотека. Інформація. Суспільство»
(заступниця директорки Бібліотеки
НМУ імені О. О. Богомольця Наталія
Острікова, головний бібліограф
Олена Ключніченко та бібліотекарка
Вікторія Коляденко), 2021 р.

Участь співробітників
Бібліотеки у
роботі семінару
«Основні напрями
бібліографічної роботи:
теорія і практика»,
організованого НБУ
імені Ярослава Мудрого
(2019 р.)

Творча зустріч з колегами із науково-технічної бібліотеки
ім. Г. І. Денисенка НТУ України «Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»
(на фото Людмила Папуша, Лариса Медяник та Ілля Трегуб з колегами),
2019 р.

Участь завідувачки Бібліотеки у X Міжнародному бібліотечному форумі
«Нова бібліотека – відповідальність кожного»
(м. Львів, 2019 р.)

Участь у відеоконференції з використання ресурсу Access Medicine
(на фото Л. В. Папуша, Н. В. Острікова, О. В. Ключніченко, 2020 р.)

ДІЯЛЬНІСТЬ В РАМКАХ ПРОЕКТУ БЕЗПЕРЕРВНОЇ НАУКОВОЇ ОСВІТИ

Лекція на тему «Загальні вимоги та правила складання бібліографічного списку літератури до наукових робіт. Бази даних літературних джерел»
(2017 р.)

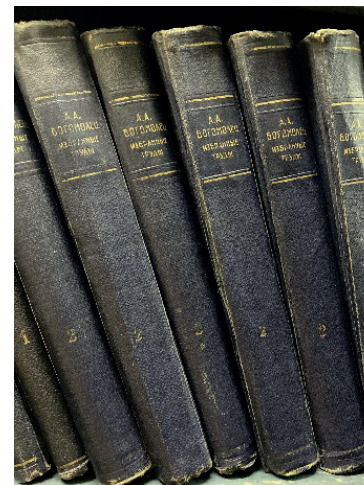
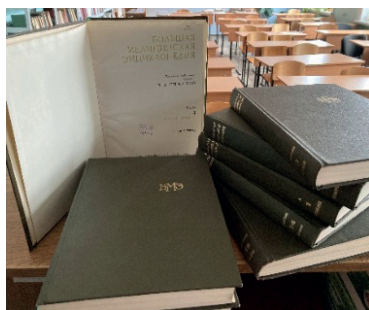
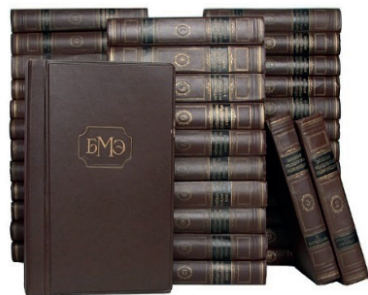
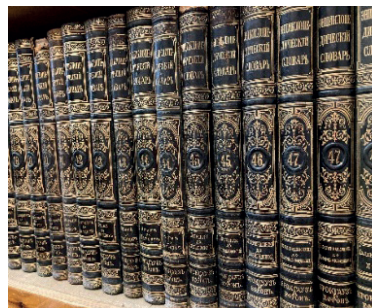
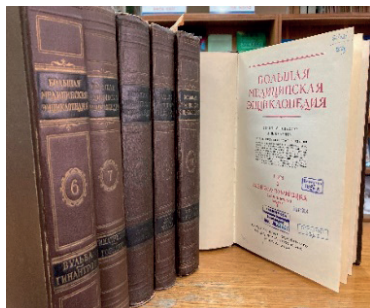

Лекція на тему «Правила складання оглядів літератури»
(2017 р.)

Лекція-тренінг «Правила користування електронною бібліотекою НМУ імені О.О. Богомольця, Національної наукової медичної бібліотеки України, Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського»
(2017 р.)

КОЛЕКЦІЇ КНИЖКОВИХ ФОНДІВ БІБЛІОТЕКИ

Енциклопедичні видання:

«Большая медицинская энциклопедия» (1928—1936, 1956—1964 та 1974—1989 рр.), Энциклопедический словарь Брокгауза и Ефрона (1890—1907), Реальная энциклопедия практической медицины (1909—1915), Руководство по кардиологии (1982)

Вибрані праці:

О.О. Богомольця – основоположника української школи патологічної фізіології, ендокринології і геронтології, організатора української науки;

І.П. Павлова – російського фізіолога, творця науки про вищу нервову діяльність і уявлень про процеси регуляції травлення;

І.М. Сеченова – фізіолога, психолога і мислителя-матеріаліста, який започаткував фізіологічну школу.

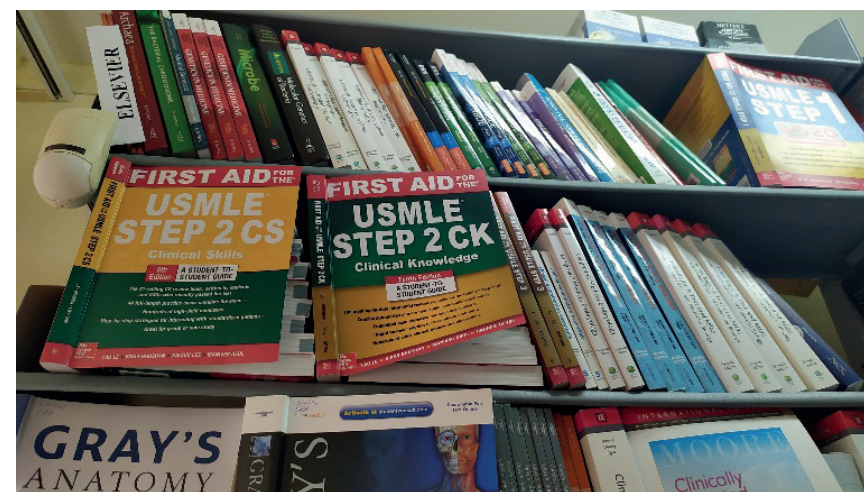
Подарована бібліотеці особиста колекція книг П.Д. Фоміна – українського ученого-хірурга, доктора медичних наук, академіка Національної академії медичних наук України, заслуженого діяча науки і техніки України. лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки

Повне академічне зібрання творів Лесі Українки присвячене 150-річчю від Дня народження письменниці

Колекція англомовних книг видавництва «ELSEVIER» та іншомовних видань наукової медичної літератури

КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕКИ

Урочистий вечір,
присвячений
203-ій річниці від дня
народження Великого
Кобзаря —
Тараса Григоровича
Шевченка
(2017 р.)

Участь співробітників
Бібліотеки у
загальнонаціональному
заході «День вишиванки
– свято національної
єдності»
(флешмоб студентів та
співробітників НМУ
імені О.О. Богомольця),
2019 та 2021 рр.

Презентація книги Лесі Орляк «Ти зробив усе, що зміг»
(2019 р.)

Ювілейні Шевченківські читання, присвячені 205-й річниці
від дня народження Тараса Григоровича Шевченка
(2019 р.)

Захід «Пам'яті чорнобильським героям»
(до 33-ї річниці аварії на ЧАЕС)
(2019 р.)

Зустріч-спогад з Галиною Олександрівною Гончарук,
вдовою Євгена Гнатовича Гончарука у Бібліотеці
(2020 р.)

Святкова зустріч з нагоди Міжнародного дня рідної мови
(2020 р.)

ЗМІСТ

ВІД УПОРЯДНИКІВ.	3
РОЗДІЛ 1. Бібліотека Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. Погляд із минулого в майбутнє.	5
РОЗДІЛ 2. Публікації про бібліотеку НМУ імені О. О. Богомольця та видання бібліотеки	37
2.1 Статті у збірниках та матеріалах конференцій	37
2.2 Публікації про бібліотеку у книгах та брошурах	37
2.3 Публікації про бібліотеку у періодичних виданнях	38
2.4 Публікації про бібліотеку з електронних ресурсів	39
2.5 Біографічні словники	49
2.6 Біобібліографічні покажчики	54
2.7 Бібліографічні покажчики літератури	57
2.8 Календарі знаменних і пам'ятних дат	58
2.9 Інформаційні списки літератури	59
ФОТОГАЛЕРЕЯ.	65

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ

БІБЛІОТЕКА

Упорядники :

Папуша Л. В., Дмитрієва Х. М., Ключніченко О. В.

**БІБЛІОТЕКА
НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ О. О. БОГОМОЛЬЦЯ :
ІСТОРІЯ І СЬОГОДЕННЯ**

БІБЛОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

*До 180-річчя Національного медичного університету
імені О. О. Богомольця*

До 180-ї річниці заснування Бібліотеки Університету